

ЗАКОН ЗА АКЦИЗИТЕ

(“Службен весник на Република Македонија” - 32/2001, 50/2001, исправка 52/2001, 45/2002, 98/2002, 24/2003, 96/2004, 38/2005, 88/2008, 105/2009, 34/2010, 24/2011, 55/2011, 135/2011, 82/2013, исправка 98/2013, 43/2014, 167/2014, 188/2014, 129/2015, 154/2015, 192/2015, 23/2016, исправка 31/2016)
- неофицијален пречистен текст -

I. ПРВ ДЕЛ Глава I ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1 Област на примена

Со овој закон се уредуваат акцизите кои се наплаќаат посредно или непосредно за потрошувачка на територијата на Република Македонија (во натамошниот текст: акцизна територија), на:

- минерални масла,
- алкохол и алкохолни пијалаци ,
- тутунски добра и
- патнички автомобили.

Член 2 Дефинирање на поимите

Одделни поими употребени во овој закон го имаат следново значење:

а) непостоење на услови за настанување на акцизен долг: доколку добра подлежни на акциза се најдат во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг, не настанува акциза;

б) постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг:

одредбите од овој закон што се применуваат при производството, складирањето и транспортот на добра при непостоење на услови за настанување на акцизен долг;

в) Акцизен склад: секое место, на кое под услови утврдени со овој закон, во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг од страна на имател на акцизна дозвола се произведува, складира, прима или испраќа добро подлежно на акциза;

г) имател на акцизна дозвола: е лице, овластено од надлежниот орган, при извршувањето на својата дејност во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг во акцизен склад да произведува, складира, прима или испраќа добра подлежни на акциза;

д) добро подлежно на акциза: добрата од членот 1, на овој закон, поблиску определени во Вториот дел на овој закон;

ѓ) Царинска номенклатура: номенклатура согласно со Законот за царинската тарифа (“Службен весник на Република Македонија” бр.38/96, 45/97, 61/97, 26/98 и 15/2001);

е) *акцизно-правен слободен промет*: добрата подлежни на акциза, кои не се наоѓаат во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг, се наоѓаат во акцизно-правен слободен промет;

ж) *увоз*: За увоз на добра подлежни на акциза се смета нивното внесување во акцизната територија, кога тие се пуштаат во акцизноправен слободен промет;

з) *имател на акцизно одобрение*: лице, овластено од надлежниот орган, да употребува акцизни добра за повластени цели;

с) *производство во форма на здобивање*: производствен процес во кој од неакцизно добро се добива акцизно добро;

и) *производство во форма на преработка*: производствен процес во кој акцизно добро се преработува во друго акцизно добро; и

ј) *надлежен орган*: Министерство за финансии - Царинска управа.

Член 3 Подлежност на акциза

Добрата наведени во членот 1 на овој закон се подлежни на акциза со нивното производство на акцизната територијата или со нивниот увоз. Додека се наоѓаат под царински надзор согласно со членот 4 став 2 на овој закон, овие добра се сметаат за подлежни на акциза.

Член 3-а

За сите прашања во врска со постапките соодветно се применуваат одредбите на Законот за даночна постапка, ако со овој закон поинаку не е уредено, а во врска со сите прашања на увоз и извоз на акцизни добра кои не се уредени со овој закон, се применуваат царинските прописи.

Глава II ОДАНОЧУВАЊЕ

Член 4 Постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг

(1) За добра подлежни на акциза кои се наоѓаат во акцизен склад или се транспортираат во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг не настанува акциза.

(2) Добрата подлежни на акциза, кои се наоѓаат под царински надзор согласно со царинските прописи, истовремено се смета дека се во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг.

(3) Министерот за финансии донесува поблиски прописи во врска со примената на ставот 2 на овој член, доколку тоа е потребно за обезбедување на даночните принципи.

Член 5 Акцизен склад

(1) Во акцизните складови можат да се произведуваат, складираат, примаат или испраќаат добра подложни на акциза при непостоење на услови за настанување на акцизен долг. Производството може да биде во форма на здобивање или преработка, освен ако не е поинаку пропишано со одредбите на овој закон.

(2) Лицата кои сакаат да произведуваат, складираат, примаат или испраќаат добра подложни на акциза во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг, треба да поседуваат акцизна дозвола.

Член 6

Услови за стекнување акцизна дозвола

(1) Акцизна дозвола може да стекне само лице кое ги исполнува следните услови:

- 1) врши или има намера самостојно да врши дејност и има седиште во Република Македонија;
- 2) води уредно деловни книги согласно со важечките прописи и редовно поднесува годишни пресметки во последните две години;
- 3) против кое не е покрената постапка за стечај, односно ликвидација и
- 4) редовно ги исполнува даночните и царинските обврски.

(2) Доколку се појават знаци на нарушување на даночните принципи, дури и пред издавањето на акцизната дозвола треба да се приложи гаранција за акцизата, која под претпоставка ќе настане во периодот од два месеци за добра кои од акцизен склад ќе се пуштат во акцизно-правен слободен промет. Акцизната дозвола не може да се стекне во случаите кога не е исполнет еден од условите од ставот 1 на овој член, не е приложена гаранција за акцизата или приложената гаранција за акцизата е недоволна.

(3) Министерот за финансии донесува поблиски прописи за начинот и постапката на издавањето и видот на гаранцијата од ставот 2 на овој член.

(4) Доказите за исполнување на условите за издавање на акцизна дозвола од став (1) на овој член ги прибавува овластено службеното лице од Царинската Управа кое е должно во рок од три дена од денот на приемот на барањето да ги побара доказите од надлежниот јавен орган.

(5) Овластено службено лице од надлежниот јавен орган е должно бараните докази од став (4) на овој член да ги достави во рок од три дена од денот на приемот на барањето.

Член 7

Барање за издавање акцизна дозвола

(1) Акцизната дозвола се издава врз основа на барање.

(2) Барањето од ставот 1 на овој член треба задолжително да ги содржи следниве податоци: опис на дејноста и вид на акцизното добро за кое се бара акцизна дозвола; идентификација на лицето кое побарало акцизна дозвола; исполнетост на услови за спроведување на надзор на надлежните органи; природа и опис на поединечни производни постапки; податоци за уредите кои овозможуваат мерење на произведените, преработените, складираните и испорачаните акцизни добра согласно со меѓународните стандарди; начин на испорака на акцизните добра, висина на сопственичкиот капитал и на капиталот на содружниците, планирано годишно производство по количина, локација и опис на производните и складишните простории. Лицата кои се заведени во трговски или судски регистар треба да приложат извод од регистрација.

(3) За мерните уреди од ставот 2 на овој член, барателот на акцизна дозвола треба да поседува одобрение од надлежниот орган за стандардизација и метрологија.

Член 8 Издавање на акцизна дозвола

(1) Акцизната дозвола ја издава Царинската управа по претходна согласност на министерот за финансии.

(2) Акцизната дозвола се издава на подносителот на барањето и истата може да се отповика.

(3) Акцизната дозвола не смее да се пренесува на друго лице.

(4) Акцизната дозвола може да се однесува на еден или повеќе акцизни склади.

(5) Во акцизната дозвола треба да се наведат: имателот на акцизна дозвола, локацијата на акцизниот склад, односно складовите; видовите акцизни добра кои можат да се произведуваат, складираат, примаат и испраќаат во и од акцизниот склад; другите обврски на имателот на акцизниот склад; начинот на обезбедување на плаќањето на акцизата; кој орган е надлежен за надзор и периодот за кој се издава акцизната дозвола.

(6) Царинската управа одлучува по барањето за издавање акцизна дозвола во рок од два месеца од денот на приемот на барањето.

Член 8 –а (избришан)

Член 9 Обврски на имател на акцизна дозвола

(1) Имателот на акцизна дозвола е должен:

- 1) да обезбеди соодветно чување на акцизните добра во акцизниот склад; да ги надгледува сите постапки, вклучително испораката и приемот на акцизни добра; да ги констатира загубите, односно кусоците; да ги истражи сите неправилности во работењето на акцизниот склад;
- 2) да обезбеди се што е потребно за непречено вршење на надзор;
- 3) да води евиденции на залихи на акцизни добра по видови и количества и евиденции за движењето на акцизните добра за секој акцизен склад и до Царинската управа да доставува тримесечен попис на залихи;
- 4) да ја известува Царинската управа за сите измени на податоците наведени во барањето за издавање акцизна дозвола и
- 5) во случај на статусна промена, проширување, ограничување или напуштање на дејност или основање и функционирање на нови акцизни склади, од Царинската управа да побара измена на акцизната дозвола.

(2) Ако Царинската управа утврди дека имателот на акцизната дозвола не ги исполнува обврските од ставот 1 на овој член, определува рок за отстранување на неправилностите.

(3) Министерот за финансии донесува поблиски прописи за содржината и начинот на водењето на евиденциите од ставот 1 точка 3 на овој член.

Член 10

Престанување на важењето на акцизната дозвола

(1) Акцизната дозвола престанува да важи:

- 1) ако имателот на акцизна дозвола-физичко лице почине;
- 2) со престанување на постоењето на правното лице имател на акцизна дозвола;
- 3) со враќање на акцизна дозвола и
- 4) ако Царинската управа ја одземе акцизната дозвола.

(2) Царинската управа донесува решение за одземање на акцизната дозвола ако нејзиниот имател повеќе не ги исполнува условите утврдени во неа, а особено: ако не обезбедува соодветен систем на надзор на состојбата на залихи и ако не врши пописи во роковите утврдени во акцизната дозвола; ако престанат да постојат причините и условите врз основа на кои е издадена акцизната дозвола; ако дозволата е издадена врз основа на непотполни или неточни информации; ако не ги отстрани неправилностите во рокот определен од Царинската управа; кога ќе започне постапка на стечај, односно ликвидација.

(3) Тужбата против решението од ставот 2 на овој член не го задржува неговото извршување. Царинската управа може до одлучувањето по тужбата да го одложи одземањето на акцизната дозвола ако оцени дека тужбата може да се прифати како основана.

(4) Министерот за финансии донесува поблиски прописи за начинот и постапката за престанување на важењето на акцизната дозвола.

Член 11

Транспорт на добра низ акцизната територија при непостоење на услови за настанување на акцизен долг

(1) Добрата подлежни на акциза смеат да се транспортираат при непостоење на услови за настанување на акцизен долг од еден во друг акцизен склад, или пак до иматели на акцизно одобрение, во рамките на акцизната територија.

(2) Добрата подлежни на акциза можат да се извезуваат од акцизен склад што се наоѓа на акцизна територија во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг. Царинската управа може да утврди случаи во кои постапката на непостоење на услови за настанување на акцизен долг при извозот ќе може да се замени со царинска извозна постапка, доколку истата ги обезбедува даночните принципи.

(3) Добрата подлежни на акциза можат по престанокот на царинскиот надзор во смисла на членот 4 став 2 на овој закон, да се транспортираат во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг до акцизен склад или до имател на акцизно одобрение во акцизната територија.

(4) Доколку се појават знаци на нарушување на даночните принципи, имателот на акцизна дозвола за акцизниот склад од кој излегуваат добрата дава гаранција за транспортот. Надлежниот орган може по барање да дозволи, наместо испраќачот, гаранција за транспортот на добрата во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг да даде превозникот, царинскиот декларант или сопственикот на добрата.

(5) Добрата подлежни на акциза треба во случаите од ставот 1 на овој член неодложно да бидат примени во акцизен склад од страна на имателот на акцизна дозвола или од имател на акцизно одобрение, или пак во случаите од ставот 2 на овој член неодложно да се извезат од страна на имателот на акцизна дозвола.

(6) Министерот за финансии донесува поблиски прописи за поединостите во врска со транспортот на добра подложни на акциза во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг.

(7) Формата и содржината на барањето од став (4) на овој член ги пропишува министерот за финансии.

(8) Царинската управа одлучува по барањето од став (4) од овој член во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето.

Член 12

Акцизен документ

(1) Секое добро подложно на акциза кое се транспортира во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг е проследено со акцизен документ издаден од страна на испраќачот.

(2) Акцизен документ е документот кој го придружува транспортот на акцизни добра и со кој се докажува движењето на акцизни добра во постапка на непостоење на услови за настанување акцизен долг, или при извоз од акцизен склад во постапка на непостоење на услови за настанување акцизен долг, освен ако поинаку не е пропишано со овој закон.

(3) Доколку движењето на акцизни добра се врши меѓу акцизни складови на ист имател на акцизна дозвола во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг, а за тоа постои стопанска потреба и не се нарушуваат даночните принципи по поднесено барање, Царинската управа може да одобри, по претходна согласност од министерот за финансии, наместо акцизен документ примена на упростен акцизен документ.

(4) Формата, содржината начинот на издавање и примената на акцизниот документ како и форма и содржина на барањето од став (3) на овој член ги пропишува министерот за финансии.

(5) Царинската управа одлучува по барањето за примена на упростен акцизен документ во рок од 60 дена од денот на приемот на барањето.

Член 13

Настанување на акцизата

(1) Акцизата настанува со предавање на добрата подложни на акциза во потрошувачка во акцизен склад или со нивното изнесување од него, освен ако не се надоврзува користење на добрата во акцизниот склад ослободено од акциза или нова постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг. Акцизен должник е имателот на акцизна дозвола. Во случаите на противправно пуштање на добрата во акцизно-правен слободен промет, акцизен должник станува и лицето кое го извршило дејствието.

(2) Доколку доброто подложно на акциза се произведе надвор од постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг, акциза настанува со производството. Акцизен должник е производителот. Тој е обврзан, за доброто подложно на акциза, за кое настанала акциза, неодложно да предаде акцизна пријава. Акцизата се плаќа веднаш.

(3) Добрата подложни на акциза, кои се наоѓаат во акцизен склад во моментот на престанување на важењето на акцизната дозвола, важат за пуштени во акцизно-правен слободен промет, освен ако истите не се пренесат во друг акцизен склад во рок од десет

дена од денот на престанување на важењето на акцизната дозвола. Акцизен должник е имателот на акцизна дозвола.

(4) Акциза настанува за кусокот кој ќе се утврди при пропишан или службено спроведен попис, освен доколку не се утврди губење на добрата. Калирањето се третира како губење на доброто. Акцизен должник е имателот на акцизна дозвола.

(5) Акцизата настанува и во моментот на излегување на добрата од постапката на непостоење на услови за настанување на акцизен долг при нејзиното транспортирање во таквата постапка, освен ако се работи за калирање на добрата. Истото важи и кога добрата не му се испорачуваат на примателот наведен во акцизниот документ, освен во случаите кога тие непосредно му се предаваат на друго лице во акцизната територија, кое е овластено за примање на добра подложни на акциза во постапка на непостоење на услови за настанување на акцизен долг или во случаите на докажливо губење на добрата поради непредвидени околности или виша сила. Акцизен должник е испраќачот, или пак превозникот, царинскиот декларант или сопственикот на добрата, доколку некој од нив дал гаранција при постапката на испраќање на добрата наместо испраќачот. Акцизен должник ќе стане примателот на доброто на акцизната територија, доколку тоа се наоѓа во негово владение пред настанувањето на акцизата. Акцизен должник станува и лицето кое противправно го присвојува доброто.

(6) Акциза настанува за акцизно-повластени акцизни добра, кои се користат спротивно на нивната намена. Користење спротивно на намената се утврдува за случаите кога доброто подложно на акциза ќе се користи спротивно на акцизно-повластеното користење наведено во неговата наменска цел или кога тоа веќе не може да се употреби за наменската цел. Акциза не настанува во случаите на губење на добрата поради непредвидени околности или виша сила. Калирањето се третира како губење на доброто поради непредвидени околности или виша сила. Акцизен должник е лицето кое поседува одобрение за акцизно-повластено користење, а го користи доброто спротивно на намената. Акцизниот должник треба за доброто подложно на акциза, за кое настанала акциза, неодложно да предаде акцизна пријава, во која сам ќе ја пресмета акцизата. Акцизата се плаќа веднаш.

(7) Во случаите на увоз на акцизни добра на акцизната територија важат соодветните царински прописи (освен ако поинаку не е предвидено со овој закон) во поглед на: настанувањето на акцизата, моментот кој е меродавен за нејзино пресметување, одредувањето на акцизниот должник, роковите за плаќање, враќањето и дополнителното плаќање на акцизата, како и за акцизната постапка.

Член 14 **Акцизен период**

Акцизен период за кој се пресметува и плаќа акциза е еден календарски месец, во кој настанала акциза.

Член 15 **Пресметување на акцизата**

(1) Акцизниот должник ја пресметува акцизата во акцизниот период доколку настанала акциза согласно со членот 13 на овој закон.

(2) При увоз на акцизни добра, акцизата ја пресметува надлежниот царински орган кој ја спроведува постапката на царинење.

Член 16
Поднесување акцизна пријава и плаќање на акцизата

- (1) Акцизниот должник е должен да поднесе акцизна пријава и да ја плати акцизата за секој акцизен период во рок од 15 дена по истекот на секој календарски месец, освен ако поинаку не е пропишано со овој закон.
- (2) Имателот на акцизна дозвола поднесува акцизна пријава во рокот предвиден во ставот 1 на овој член, и тогаш кога не настанал акцизен долг за соодветниот акцизен период.
- (3) Ако имателот на акцизна дозвола има повеќе од еден акцизен склад, може да достави заедничка акцизна пријава за сите акцизни складови.
- (4) Во случај на престанување на важењето на акцизната дозвола, поднесувањето на акцизната пријава и плаќањето на акцизата се вршат во рок од 30 дена од денот на престанувањето на важењето, освен во случај на стечај, ликвидација или спојување.
- (5) Во случај на стечај, ликвидација или спојување доставувањето на акцизната пријава и плаќањето на акцизата се вршат во рок од 30 дена од завршените постапки.
- (6) Министерот за финансии ја пропишува формата и содржината на акцизната пријава.

Член 17
Акцизен надзор и утврдување акциза од надлежен орган

- (1) Царинската управа со решение ќе ја утврди акцизата за соодветниот акцизен период, ако:
 - 1) акцизниот должник не поднесе акцизна пријава во пропишаните рокови;
 - 2) акцизата не е правилно пресметана, или не одговара на реално настанатата акциза и
 - 3) се утврди во контрола дека евиденцијата на акцизниот должник е нецелосна или содржи неточни податоци.
- (2) Пописот на акцизните добра на залиха, обележувањето и наменското користење на акцизните добра, покрај царинскиот орган го надгледува органот на пазарна инспекција и по потреба овластено лице од Министерството за внатрешни работи.

Глава III
АКЦИЗНИ ПОВЛАСТУВАЊА

Член 18
Акцизно-повластено користење

- (1) Во рамките на акцизно-повластеното користење, добрата подлежни на акциза можат да се користат за наменски цели ослободени од акциза или со повластена акциза.
- (2) Лицето кое има намера да користи добра подлежни на акциза за наменски цели со акцизно-повластено користење треба да поседува одобрение издадено од Царинската управа, освен за случаите од членовите 24 и 25 став 1 точки 2, 3, 5 и 6 на овој закон.

Член 19

Услови за стекнување на одобрение за акцизно-повластено користење

- (1) Одобрение за акцизно-повластено користење (во натамошниот текст: одобрение) може да се стекне само лице кое ги исполнува следниве услови:
 - 1) врши или има намера самостојно да врши дејност и има седиште во Република Македонија;
 - 2) води уредно деловни книги согласно со важечките прописи и редовно поднесува годишни пресметки во последните две години;
 - 3) против кое не е покрената постапка за стечај, односно ликвидација и
 - 4) редовно ги исполнува даночните и царинските обврски.

(2) Доказите за исполнување на условите за издавање на одобрение за акцизно повластено користење од став (1) на овој член ги прибавува овластено службеното лице од Царинската Управа кое е должно во рок од три дена од денот на приемот на барањето да ги побара доказите од надлежниот јавен орган.

(3) Овластено службено лице од надлежниот јавен орган е должно бараните докази од став (2) на овој член да ги достави во рок од три дена од денот на приемот на барањето.“

Член 20

Барање за издавање одобрение за акцизно-повластено користење

- (1) Одобрението се издава врз основа на барање.
- (2) Барањето од ставот 1 на овој член треба задолжително да ги содржи следните податоци: опис на дејноста и вид на акцизното добро за кое се бара акцизно одобрение; идентификација на лицето кое побарало акцизно одобрение; исполнетост на услови за спроведување на надзор на надлежните органи; природа и опис на поединечни производни постапки; податоци за уредите кои овозможуваат мерење на испратени кон нив акцизни добра согласно со меѓународните стандарди; начин на испорака на акцизните добра, висина на сопственичкиот капитал и на капиталот на содружниците, планирано годишно производство по количина, локација и опис на производните и складишните простории. Лицата кои се заведени во трговски или судски регистар треба да приложат извод од регистрација.
- (3) За мерните уреди од став 2 на овој член, барателот на акцизно одобрение треба да поседува одобрение од надлежниот орган за стандардизација и метрологија.

Член 21

Издавање на одобрение за акцизно-повластено користење

- (1) Одобрението го издава Царинската управа по претходна согласност на министерот за финансии.
- (2) Одобрението се издава на подносителот на барањето и истото може да се отповика.
- (3) Одобрението не смее да се пренесува на друго лице.

(4) Во одобрението треба да се наведат: имателот на одобрението, местото на акцизно-повластеното користење; видовите и количините акцизни добра кои можат да се користат во местото одобрено за акцизно-повластено користење; кој орган е надлежен за надзор и периодот за кој се издава одобрението.

(5) Царинската управа одлучува по барањето за издавање одобрение во рок од два месеца од денот на приемот на барањето.

Член 21-а (избришан)

Член 22 Обврски на имателот на одобрение за акцизно-повластено користење

(1) Игателот на одобрението е должен:

- 1) да обезбеди соодветно чување на акцизните добра во складот; да ги надгледува сите постапки, вклучително испораката и приемот на акцизни добра; да ги констатира загубите, односно кусоците; да ги документира и кај Царинската управа да ги пријави сите неправилности при акцизно-повластеното користење;
- 2) да обезбеди се што е потребно за непречено вршење на надзор;
- 3) да води евиденции на залихи на акцизни добра по видови и количества и евиденции за движењето на акцизните добра и до Царинската управа да доставува тримесечен попис на залихи и
- 4) да ја известува Царинската управа за сите измени на податоците наведени во барањето за издавање одобрение.

(2) Ако Царинската управа утврди дека имателот на одобрението не ги исполнува обврските од претходниот став, определува рок за отстранување на неправилностите.

(3) Министерот за финансии донесува поблиски прописи за содржината и начинот на водењето на евиденциите од ставот 1 точка 3 на овој член.

Член 23 Престанување на важењето на одобрението за акцизно-повластено користење

(1) Одобрението престанува да важи:

- 1) ако имателот на одобрението-физичко лице почине;
- 2) со престанување на постоењето на правното лице имател на одобрението;
- 3) со враќање на одобрението и
- 4) ако Царинската управа го одземе одобрението.

(2) Царинската управа донесува решение за одземање на одобрението ако неговиот имател повеќе не ги исполнува условите утврдени во него, а особено: ако не обезбедува соодветен систем на надзор на состојбата на залихи и ако не врши пописи во роковите утврдени во одобрението; ако престанат да постојат причините и условите врз основа на

кои е издадено одобрението; ако одобрението е издадено врз основа на непотполни или неточни информации; ако не ги отстрани неправилностите во рокот определен од надлежниот орган; кога ќе започне постапка на стечај, односно ликвидација.

(3) Тужбата против решението од ставот 2 на овој член не го задржува неговото извршување. Царинската управа може до одлучувањето по тужбата да го одложи одземањето на одобрението ако оцени дека тужбата може да се прифати како основана.

(4) Министерот за финансии донесува поблиски прописи за начинот и постапката на престанување на важењето на одобрението за акцизно-повластено користење.

Глава IV АКЦИЗНИ ОСЛОБОДУВАЊА

Член 24 Акцизни ослободувања за дипломатски и конзуларни претставништва и меѓународни организации

(1) Добрата подлежни на акциза се ослободуваат од акциза, без да се нарушат одредбите од Вториот дел на овој закон, во следните случаи:

- 1) за промет во рамките на дипломатските и конзуларните мисии врз основа на посебни спогодби склучени со земјата-испраќач, а врз основа на начелото на реципроцитет;
- 2) за меѓународни организации, признати од земјата домаќин, како и нивните членови, согласно со условите кои се утврдени со меѓународните договори за основање на овие организации или во договорите за одредување на нивните седишта и
- 3) за воените сили на договорните страни на Северноатлантскиот Пакт, и тоа за употреба и потрошувачка од страна на силите или нивниот персонал или за снабдување на нивните казина и кантини.

(2) Акцизните добра ослободени од плаќање акциза согласно со овој член не смеат да се отуѓат, освен ако се плати акциза.

(3) По исклучок од ставот (1) на овој член за промет на акцизната територија ослободувањето од акциза се врши по пат на враќање на платената акциза.

(4) Доколку странското дипломатско или конзуларно претставништво набави акцизни добра за службени потреби, на барање на претставништвото ќе му се изврши враќање на акцизата, доколку е платена фактурата, а износот на фактурата надминува 5.000 денари, вклучувајќи го данокот на додадена вредност. Враќањето се врши врз основа на посебни спогодби склучени со државата - испраќач, во согласност со условите на реципроцитет.

(5) Враќањето на акцизата му се одобрува и на шефот на дипломатското претставништво, на членовите на дипломатскиот персонал на странското дипломатско претставништво, како и на конзуларни функционери, доколку наведените лица стекнале акцизни добра за лични потреби или за потреби на членовите на семејствата кои ги сочинуваат нивните домаќинства, доколку е платена фактурата, а износот на фактурата надминува 5.000 денари, вклучувајќи го данокот на додадена вредност. Враќањето се ограничува на вкупен износ од 50.000 денари за соодветната календарска година. При набавката на патнички автомобил, враќањето на акцизата се одобрува еднаш во три години, освен во случаите на неопходна набавка на нов патнички автомобил како замена за стариот, после настаната кражба или тешко оштетување. Акцизата за ваквата набавка не се засметува во максималниот износ за враќање од 50.000 денари.

(6) При набавката на патнички автомобил како замена за стариот пред истекот на три години по набавката на заменетиот патнички автомобил, се враќа износ на акциза кој соодветно одговара на должината на временскиот период во кој се користел патничкиот автомобил кој се заменува, доколку за ваквата набавка било одобрено враќање на акцизата.

(7) Акцизата ќе им се врати, на барање, на меѓународни организации и нивните членови за прометот на акцизни добра извршени спрема нив, според условите и ограничувањата утврдени со меѓународни спогодби.

(8) Начинот и постапката за враќање на акцизата од ставовите (4), (5), (6) и (7) на овој член ја пропишува министерот за финансии со прописот од членот 58 на овој закон.

Член 25

Други акцизни ослободувања

(1) Добрата подлежни на акциза се ослободуваат од акциза без да се нарушат одредбите од Вториот дел на овој закон, во случаите кога:

- 1) се користат како проба за анализа, за неопходни производствени тестови или научни цели;
- 2) се уништуваат под царински надзор;
- 3) се денатурираат под царински надзор;
- 4) се користат за научно-истражувачки цели;
- 5) патникот ги носи со себе од странство во својот личен багаж, ако не се од комерцијална природа и
- 6) минерални масла и гас кои се наоѓаат во стандардните резервоари на моторни возила или авиони кои доаѓаат од странство и не се наменети за натамошна продажба и се ослободени од плаќање увозни давачки согласно со царинските прописи.

(2) Министерот за финансии донесува поблиски прописи за примената на одредбите на овој член.

Член 26

Враќање или неплаќање на акцизата

(1) По барање акцизата не се плаќа или се враќа за докажливо оданочени, а неискористени акцизни добра, кои:

- 1) повторно се предаваат во акцизен склад и
- 2) се уништуваат или потполно денатурираат под царински надзор.

(2) Во случаите од ставот 1 точка 1 на овој член, право на ослободување имаат имателите на акцизна дозвола, а во случаите од точката 2 на овој член, лицата кои ги поседувале добрата во моментот на нивното уништување или денатурирање.

(3) По барање акцизата се враќа за докажливо оштетени контролни марки за обележување на тутунски добра на лицето на кое му се издадени контролни марки.

(4) Министерот за финансии донесува поблиски прописи за примената за начинот на враќање на акцизата за докажливо оштетени контролни марки за обележување на тутунски добра.

(5) Барање за поврат на акциза се поднесува до Царинската управа најдоцна во рок од 12 месеци од денот кога е платена акцизата.

(6) Рокот од ставот (5) на овој член не се однесува за враќање на акциза во случаите од членот 24 од овој закон.

(7) Формата и содржината на барањето од ставовите (1) и (3) на овој член ги пропишува министерот за финансии.

(8) Царинската управа одлучува по барањето од ставовите (1) и (3) од овој член во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето.

ВТОР ДЕЛ **Глава V** **МИНЕРАЛНИ МАСЛА**

Член 27 **Предмет на оданочување**

(1) На акциза подлежат следниве минерални масла:

- 1) производите од тарифен број 2706;
- 2) производите од тарифните подброеви 2707 10, 2707 20, 2707 30, 2707 50, 2707 91 00, 2707 99 11 и 2707 99 19;
- 3) производите од тарифниот број 2709;
- 4) производите од тарифниот број 2710;
- 5) производите од тарифниот број 2711, вклучувајќи ги хемискиот чист метан и пропан, со исклучок на природен гас;
- 6) производите од тарифните подброеви 2712 10, 2712 20, 2712 90 31, 2712 90 33, 2712 90 39, 2712 90 91 и 2712 90 99;
- 7) производите од тарифните подброеви 2713 11 00 00 и 2713 12 00 00;
- 8) производите од тарифниот број 2715;
- 9) производите од тарифниот број 2901;
- 10) производите од тарифните подброеви 2902 11, 2902 19, 2902 20, 2902 30, 2902 41 00, 2902 42 00, 2902 43 00 и 2902 44;
- 11) производите од тарифните подброеви 3403 11 00 , 3403 19 и 3403 99;
- 12) производите од тарифниот број 3811 и
- 13) производите од тарифниот број 3817.

(2) Освен добрата од ставот 1 на овој член, за минерални масла кои подлежат на акциза се сметаат и сите други добра наменети за користење како погонско гориво или како додаток на погонско гориво, кои како такви се понудени за продажба или користење, како и други јаглени хидрати, кои се наменети за користење како масло за греење или се нудат како такви за продажба, со исклучок на камен јаглен, кафен јаглен, тресет или други споредливи цврсти јаглени хидрати или земјен гас. Со нивното користење настанува акциза, која се плаќа веднаш. Овие добра се оданочуваат по акцизната стапка на истородните минерални масла.

Член 28

Специфична акциза

(1) Специфичната акциза за следниве минерални масла, доколку поинаку не е пропишано со овој закон, изнесува за:

- 1) Моторен бензин од тарифните ознаки 2710 12 31 00, 2710 12 41 00, 2710 12 45 00, 2710 12 49 00, 2710 12 51 00 и 2710 12 59 00, и тоа:
 - 1.1.бензин со содржина на олово повисока од 0,013 г/л и авиобензин = 24,396 ден/л и
 - 1.2.безоловен бензин со содржина на олово до 0,013 г/л = 21,692 ден/л;
- 2) Гасно масло од тарифните ознаки 2710 19 43 00, 2710 19 46 00, 2710 19 47 00, 2710 19 48 00, 2710 20 11 00, 2710 20 15 00, 2710 20 17 00 и 2710 20 19 00 и тоа:
 - 2.1 како погонско гориво = 12,121 ден/л и
 - 2.2како гориво за греење = 3,136 ден/л;
- 3) Течен нафтен гас од тарифните ознаки 2711 12 11 00 до 2711 19 00 00 и метан од тарифната ознака 2711 29 00 00 и тоа:
 - 3.1 како погонско гориво = 4,900 ден/кг и
 - 3.2како гориво за греење = 4,900 ден/кг;
- 4) Керозин од тарифните ознаки 2710 19 21 00 и 2710 19 25 00, и тоа:
 - 4.1 како погонско гориво = 9,000 ден/кг и
 - 4.2 како гориво за греење = 1,800 ден/кг;
- 5) Масло за ложење од тарифните ознаки 2710 19 62 00, 2710 19 64 00, 2710 19 68 00, 2710 20 31 00, 2710 20 35 00 и 2710 20 39 00 = 0,100 ден/кг.
- 6) Нафтен кокс од тарифните ознаки 2713 11 00 00 и 2713 12 00 00 = 84,6 ден/GJ (гигаџул).

(2) Литар во смисла на став (1) на овој член, е литар измерен на температура од + 15 ° Ц.

(3) Лицата кои течниот нафтен гас докажливо го употребиле како погонско гориво, како и лицата кои докажливо го употребиле како додаток на друго минерално масло како погонско гориво, во индустријата, акцизата се враќа во висина од 80 % од пропишаната акциза за погонска намена.

(4) Враќањето на акцизата од став 3 на овој член го врши Царинската управа по поднесено барање. Рокот за поднесување на барањето е 12 месеци од денот на набавката или увозот на течниот нафтен гас.

(5) Поблиски прописи за начинот на враќање на акцизата, донесува министерот за финансии.

(6) Минералните масла што не се наведени во ставот 1 на овој член се оданочуваат како минералните масла што им се најблиски по состав и содржина.

(7) При утврдување на малопродажната цена на одделни нафтени деривати, а со цел нивно заокружување, специфичната акциза на минералните масла од став (1), точките 1), 2) и 5) на овој член, може да отстапува од 0 до + 3%.

(8) Царинската управа одлучува по барањето од став (4) од овој член во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето.

Член 29

Специфична акциза на масла за подмачкување

(1) Специфичната акциза за минералните масла од тарифните ознаки 2710 12 90 00, 2710 19 81 00, 2710 19 83 00, 2710 19 85 00, 2710 19 87 00 и 2710 19 91 00 и 2710 20 90 00 изнесува 7 ден/ кг.

(2) Специфичната акциза за препаратите од тарифните ознаки 3403 19 10 00, 3403 19 90 00 и 3403 99 00 00 изнесува 22 ден/кг.

Член 30

Обележување на минералните масла

(1) Гасните масла од тарифните ознаки 2710 19 43 00, 2710 19 46 00, 2710 19 47 00, 2710 19 48 00, 2710 20 11 00, 2710 20 15 00, 2710 20 17 00, и 2710 20 19 00 и керозинот од тарифната ознака 2710 19 21 00 и 2710 19 25 00, кои се употребуваат како горива за греење се обележуваат со пропишана боја и/или други состојки. Обележувањето на минералните масла се врши исклучиво во акцизен склад кој поседува дозвола за обележување, добиена од надлежниот орган.

(2) Минералните масла кои се увезуваат на акцизната територија мора да ги содржат материите за обележување во количини пропишани со прописот од ставот 4 на овој член. Увозникот е должен да достави потврда од странски даночен или царински орган, односно од производителот или овластен обележувач, дека истото е обележано надвор од акцизната територија и дека ги содржи материите за обележување во количини што се пропишани врз основа на овој закон. Ако потврдата не се поднесе или ако таа не е соодветен доказ, се смета дека минералното масло не е обележано.

(3) Складирањето на минералните масла треба да се врши на начин кој ја оневозможува неутрализацијата на бојата и / или другите состојки под влијание на други материји.

(4) Министерот за финансии донесува поблиски прописи во врска со постапката на обележување на минералните масла.

Член 31

Користење на обележени минерални масла

(1) Минералните масла кои содржат материји за обележување пропишани со овој закон не смеат да се трошат и користат како погонско гориво.

(2) На минералните масла кои содржат материји за обележување согласно член 30 став (1) од овој закон не е дозволено да се отстрани средството за обележување, да се намали неговата концентрација или да се додаваат состојки кои ќе оневозможат утврдување на обележувањето.

(3) Минералните масла кои содржат материји за обележување согласно член 30 став 1 од овој закон не е дозволено да се користат за погон на моторни возила или за други намени освен како гориво за греење.

(4) Ако при надзор на моторни возила се утврди дека се користат минералните масла кои содржат материји за обележување, на сопственикот на моторното возило или на лицето кое го управува моторното возило, акцизата се пресметува на количествата кои одговараат на зафатнината на резервоарот за погонско гориво зголемена за сто пати.

(5) Лицето кое го управува моторното возило е солидарно одговорно за плаќање на пресметаната акциза согласно став (4) на овој член со сопственикот на тоа моторно возило, ако сопственикот знаел или морал да знае дека во моторното возило ќе се користат минерални масла кои содржат материји за обележување.

Член 31-а

Трговија со минерални масла

(1) Секое лице кое врши дејност трговија со минерални масла, мора да обезбеди:

- 1) минералните масла кои се користат како погонско гориво да не содржат материји за обележување од член 30 на овој закон, и
- 2) минерални масла кои содржат материји за обележување да не се точат спротивно на намената од член 31 став (1) на овој закон.

(2) Лицата кои вршат дејност трговија со минерални масла кои содржат материји за обележување потребно е да се регистрирани од страна на Царинската управа .

(3) Лице кое врши дејност трговија на мало со минерални масла е должно да воспостави GPRS терминал и да обезбеди комуникација и пренос на податоците за трговијата со минерални масла кои содржат материји за обележување на дневна основа до сервер во Царинската управа. Мобилните оператори обезбедуваат VPN (Virtual private network) кон лицата кои вршат дејност трговија со минерални масла и серверот во Царинската управа, постојаност на мрежата и сигурност на податоците кои се пренесуваат преку нивната мрежа од GPRS терминалот на лицата кои вршат дејност трговија со минерални масла и Царинската управа.

(4) Лицето кое врши дејност трговија на мало со минерални масла кои содржат материји за обележување потребно е да води евиденција на купувачите по даночен број за правните лица и единствен матичен број на граѓанинот и адреса на живеење за физичките лица кои купуваат количини над 20 литри.

(5) Министерот за финансии поблиску ќе го пропише начинот на спроведување на регистрација од став (2) на овој член и начинот на комуникација и пренос на податоците за трговијата на мало со минерални масла како и формата, содржината и начинот на водење на евиденцијата од ставот (4) на овој член..

Член 32

Акцизно ослободување на минерални масла

(1) Минералните масла се ослободени од акциза, доколку се исполнети условите од членот 18 став 2, во случаите кога:

- 1) не се користат како погонско гориво или за греење, освен минералните масла наведени во членот 29 на овој закон;
- 2) се користат во воздушен сообраќај со исклучок на користењето во воздушниот сообраќај за приватни намени;
- 3) се вбригуваат во високите печки како додаток на главното гориво-кокс во рамките на хемиски редуциски постапки и
- 4) ги набавуваат Министерството за одбрана и Министерството за внатрешни работи за специјалните возила за целите на одбраната и безбедноста.

(2) Минералните масла се ослободени од акциза кога се користат за производство на минерални масла од членот 28 на овој закон. Ова ослободување не се однесува на непроизводни цели, а вклучително не на користењето за погонски возила.

(3) Минерални масла се ослободени од акциза при нивниот увоз и при пуштање во акцизно правен слободен промет кога се наменети за реализација на проект финансиран со парични средства добиени врз основа на договор за донација, склучен помеѓу Република Македонија и странски донатори, ако во тој договор е предвидено дека со добиените парични средства нема да се плаќаат даноци.

(4) Минерални масла се ослободени од акциза при нивниот увоз и при пуштање во акцизно правен слободен промет кога се наменети за реализација на проектите кои се финансирани во рамки на инструментот за претпристапна помош (ИПА) кој се спроведува во услови на децентрализирано управување, и за делот на средствата од националното кофинансирање обезбедено од Буџетот на Република Македонија или задолжување.

(5) При увоз за остварување на ослободувањето од ставовите (3) и (4) се поднесува барање од страна на увозникот на минерални масла.

(6) Начинот за остварување на акцизното ослободување од став (3) и став (4) од овој член и формата и содржината на барањето од став (5) од овој член ги пропишува министерот за финансии.

Член 33

Посебни случаи кои не се сметаат за производство на минерални масла

(1) Случаите на мешање на оданочени или минерални масла ослободени од акциза меѓу себе или со други материји надвор од погоните за производство на минерални масла не се сметаат за производство на минерални масла.

(2) Случаите на повторно производство на користени минерални масла не се сметаат за производство на минерални масла, доколку со тоа не се нарушат даночните принципи.

(3) Министерот за финансии донесува поблиски прописи за случаите од ставовите 1 и 2 на овој член.

Член 34

Акцизен склад на минерални масла

Акцизна дозвола согласно со членот 5 став 2 на овој закон за цели на складирање на минерални масла се доделува само во случаите кога складот служи за цели на трговија на големо, дистрибуција на големо од страна на производителот, за мешање на минерални масла или за снабдување на иматели на акцизно одобрение.

Глава VI

АЛКОХОЛ, АЛКОХОЛНИ ПИЈАЛАЦИ

Член 35

Предмет на оданочување

(1) На акциза на пиво подлежат:

- 1) Производите од тарифниот број 2203 со содржина на алкохол поголема од 0,5% вол. и

- 2) Производите од тарифниот број 2206 кои содржат мешавина од пиво и безалкохолни пијалаци и со содржина на алкохол поголема од 0,5% вол.

(2) На акциза на пенливо вино подлежат:

Сите производи од тарифните ознаки 2204 10 11 00, 2204 10 91 00, 2204 10 93 00, 2204 10 94 00, 2204 10 96 00, 2204 10 98 00, 2204 21 06, 2204 21 07 00, 2204 21 08 00, 2204 21 09 00, 2204 29 10 00 и тарифниот број 2205, кои:

- 1) се полнети во шишиња со затворац кој е прицврстен со посебни држачи, или пак производите кои имаат притисок од растворен јаглероден диоксид од 3 бари или повеќе и
- 2) имаат содржина на алкохол поголема од 1,2% вол, а најмногу 15% вол, доколку алкохолот содржан во готовиот производ е настанат исклучиво по пат на ферментација.

(3) На акциза на вино подлежат:

Сите производи од тарифните броеви 2204 и 2205, со исклучок на пенливите вина во смисла на ставот 2 на овој член и тоа:

- со содржина на алкохол поголема од 1,2 % вол, а најмногу 15% вол, доколку алкохолот содржан во готовиот производ е настанат исклучиво по пат на ферментирање или
- со содржина на алкохол поголема од 15 % вол, а најмногу 18% вол, ако не се произведени со збогатување и доколку алкохолот содржан во готовиот производ е настанат исклучиво по пат на ферментација.

(4) На акциза за ферментирани пијалаци, освен пенливо вино, вино и пиво, подлежат и производите под називот:

1) “други пенливи ферментирани пијалаци” од тарифните ознаки 2206 00 31 00 и 2206 00 39 00, како и производите од тарифните ознаки 2204 10 11 00, 2204 10 91 00, 2204 10 93 00, 2204 10 94 00, 2204 10 96 00, 2204 10 98 00, 2204 21 06 00, 2204 21 07 00, 2204 21 08, 2204 21 09 00, 2204 29 10 00 и тарифниот број 2205 од Царинската номенклатура што не се наведени во ставот (2) на овој член, кои:

- се полнети во шишиња со затворац кој е прицврстен со посебни држачи, или пак производите кои имаат притисок од растворен јаглероден диоксид од 3 бари или повеќе и
- имаат содржина на алкохол поголема од 1,2% вол, а најмногу 13% вол или
- имаат содржина на алкохол поголема од 13% вол, а најмногу 15% вол, доколку алкохолот содржан во готовиот производ е настанат исклучиво по пат на ферментирање.

2) “други непенливи ферментирани пијалаци” кои потпаѓаат под тарифниот број 2204 и 2205, а не се наведени во ставот 3 на овој член, како и производите од тарифниот број 2206, со исклучок на другите пенливи ферментирани пијалаци во смисла на точка 1 на овој став и на пијалациите во смисла на став 1 на овој член:

- со содржина на алкохол поголема од 1,2% вол, а најмногу 10% вол. или
- имаат содржина на алкохол поголема од 10% вол, а најмногу 15% вол, доколку алкохолот содржан во готовиот производ е настанат исклучиво по пат на ферментација.

(5) На акциза на меѓупроизводи подлежат:

Сите производи, кои потпаѓаат под тарифните броеви 2204, 2205 и 2206 со содржина на алкохол поголема од 1,2% вол, а најмногу 22% вол, што не потпаѓаат во областа на примена на ставовите 2 и 3 на овој член.

(6) На акциза на етил-алкохол подлежат:

- 1) Сите производи од тарифниот број 2207 и 2208 со содржина на алкохол поголема од 1,2 % вол, дури и кога овие производи се дел од некој производ, кој потпаѓа под друга глава на Царинската номенклатура;
- 2) Сите производи од тарифните броеви 2204, 2205 и 2206 од Царинската номенклатура со содржина на алкохол поголема од 22 % вол и
- 3) Питок етил-алкохол, без разлика на тоа дали содржи растворени производи или не.

(7) Постапката за мерење на процент волумен на алкохол се врши според прописите за методите за земање мостри и вршење хемиски и физички анализи на алкохолни пијалаци.

Член 36 **Специфична акциза**

- (1) Акцизата на пиво во смисла на член 35 став 1 на овој закон изнесува 4 ден. по литар/степен на алкохол или 1,65 ден. по литар/степен екстракт.
- (2) Акцизата на пенливо вино во смисла на член 35 став 2 на овој закон изнесува 0 ден. / литар.
- (3) Акцизата на вино во смисла на член 35 став 3 на овој закон изнесува 0 ден. /литар.
- (4) Акцизата на други пенливи пијалаци во смисла на член 35 став 4 точка 1 на овој закон изнесува 0 ден. /литар.
- (5) Акцизата на други непенливи пијалаци во смисла на член 35 став 4 точка 2 на овој закон изнесува 0 ден. /литар.
- (6) Акцизата на меѓупроизводи во смисла на член 35 став 5 на овој закон изнесува 340 ден./ литар чист алкохол.
- (7) Акцизата на етил-алкохол во смисла на член 35 став 6 на овој закон изнесува 340 ден./ литар чист алкохол, мерено при температура од 20°C.

Член 36 - а

- (1) Во случај на зголемување на акцизата производителот и увозникот на меѓупроизводи и етил алкохол се должни на денот на почетокот на примена на истата, да направат попис на затечени залихи на меѓупроизводи и етил алкохол во акцизни складови или складови на увозникот или во други нивни простории кои се обележани со контролни марки, без контролни марки и затечените залихи на подигнати контролни марки и да подготват записник за извршениот попис.
- (2) Во случаите од став 1 на овој член секој овластен дистрибутер на производителот и увозникот на меѓупроизводи и етил алкохол е должен на денот на почетокот на примената на зголемената акциза за меѓупроизводи и етил алкохол да направи попис на затечени залихи на меѓупроизводи и етил алкохол во своите складови и во други свои простории како и во складови и простории на со нив поврзани друштва и да подготви и достави записник од извршен попис до Царинската управа и до производителот или увозникот на меѓупроизводи и етил алкохол, не подоцна од два работни дена од денот на извршениот попис.
- (3) Производителот и увозникот се должни да ја пресметаат зголемената акциза на вкупната затечена залиха од ставовите (1) и (2) на овој член и да достават барање за

доплата на акциза заедно со направената пресметка и записници, доколку акцизата на денот на извршениот попис е поголема од платената акциза за подигнатите контролни марки.

(4) Барањето за доплата на акциза заедно со пресметката и записниците од ставовите (1) и (2) на овој член се поднесуваат до Царинската управа не подоцна од пет работни дена од денот на извршениот попис.

(5) Врз основа на доставеното барање од ставот (4) на овој член, Царинската управа донесува решение за доплата на разликата помеѓу платената акциза и зголемената акциза при промена на акциза.

(6) Овластениот дистрибутер е должен да му ја надомести разликата во акцизата на производителот и увозникот на меѓупроизводи и етил алкохол за залихата од ставот (2) на овој член, што е во неговите складови и во други свои простори, како и во складовите и просторите на со него поврзани друштва, при нејзината промена во рок од 30 дена од денот на извршениот попис.

(7) Поврзано друштво за целите на ставот (2) од овој член е правно лице со регистрирано седиште во Република Македонија кое е поврзано друштво во смисла на одредбите од Законот за трговските друштва со дистрибутерот на меѓупроизводи и етил алкохол и кое е овластено да врши трговија на големо со меѓупроизводи и етил алкохол во согласност со закон.

(8) Формата и содржината на барањето од став (4) на овој член ги пропишува министерот за финансии.

(9) Царинската управа одлучува по барањето од став (5) од овој член во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето.

Член 37 **Контролни марки**

(1) Акцизата на меѓупроизводи и етил-алкохол се плаќа со користење на контролни марки.

(2) Контролни марки добива имателот на акцизна дозвола или увозникот.

(3) Пуштањето на меѓупроизводите и етил-алкохолот во акцизноправен слободен промет на акцизната територија е дозволено само ако овие добра се обележени со контролна марка.

(4) Контролната марка треба да биде залепена на соодветната опаковка на алкохолниот пијалак, односно шишето, така што при отворањето ќе мора да се оштети.

(5) Во подигнувањето на контролните марки настанува долг за контролни марки во висина на акцизната вредност на марките.

(6) Патниците кои внесуваат од странство меѓупроизводи и етилалкохол, кои не се опфатени во член 25 став (1) точка 5) на овој закон и државјаните на Република Македонија и странските државјани кои примаат од странство меѓупроизводи и етил-алкохол согласно со царинските прописи ја плаќаат акцизата на друг начин освен преку контролни марки. Акцизата мора неодложно да се пријави кај надлежниот царински орган и веднаш да се плати.

(7) Во случаи кога меѓупроизводите и етил-алкохолот се пуштаат во акцизно правен слободен промет на меѓународен саем, изложба или друга приредба или како мостри,

плаќањето на акцизата може да се врши на друг начин освен преку употреба на контролни марки.

Акцизата мора неопходно да се пријави кај надлежниот орган.

(8) Обврската за употреба на контролни марки не важи за меѓупроизводите и етил-алкохолот кои се ослободени од акциза и во случаите од ставовите (6) и (7) на овој член, освен во случаи од член 24 став (3) на овој закон.

(9) Министерот за финансии донесува поблиски прописи во врска со подигнувањето на контролните марки, плаќањето на долгот за контролни марки, како и нивната форма, содржина и начинот на нивното издавање.

(10) Имателот на акцизна дозвола или увозникот, своите месечни потреби од контролни марки ги пријавува од 1 до 5 во тековниот месец за наредниот месец. Рокот за подигнување на пријавените контролни марки е три месеци.

(11) Трошоците за печатењето и за чувањето на контролните марки ги определува Царинската управа со посебно решение и ги наплатува од имателот на акцизната дозвола или увозникот при нивното издавање.

Член 38

Рок за плаќање на акцизен долг за контролни марки

- (1) Акцизниот долг за контролните марки се плаќа пред нивното подигнување.
- (2) Доколку е поднесена гаранција за обезбедување на акцизен долг, истиот мора да се плати во рок од 30 дена од донесувањето на решението за издавање на контролни марки.

Член 38-а

Мали независни производители на пиво

(1) Мал независен производител на пиво е лице кое произведува пиво како дел од неговата регистрирана дејност и ги исполнува следниве услови:

- 1) има годишно производство на пиво не повеќе од 150.000 литри,
- 2) правно и економски е независен од било кој друг производител на пиво,
- 3) производствените и оперативни објекти не се технолошки поврзани со производствените и оперативните објекти на друго лице кое произведува пиво како дел од неговата регистрирана дејност, и
- 4) не произведува пиво со лиценца

(2) Под годишно производство на пиво од став (1) точка 1) на овој член се подразбира планираната количина на пиво која ќе се однесува на наредната календарска година односно произведено пиво во текот на календарската година.

(3) Одредбите со кои се уредуваат постапките за поднесување на барањето и издавањето на акцизна дозвола, како и обврските на имателот на акцизна дозвола важат и за малиот независен производител на пиво.

(4) Доколку мал независен производител на пиво произведува пиво со лиценца, за произведеното пиво ќе плаќа акциза согласно член 36 став (1) од овој закон.

(5) Произведеното пиво со лиценца влегува во вкупното годишно производство на пиво, а на произведеното пиво без лиценца ќе се доплаќа разлика во акцизата при премин од една во друга група согласно член 38-б од овој закон.

Член 38 -б

Акциза на пиво произведено кај мал независен производител

(1) Акцизата на пиво кое го произведуваат мали независни производители и кое се продава на територијата на Република Македонија се плаќа според следните групи во зависност од годишното производство на пиво:

1. За годишно производство на пиво што не надминува 50.000 литри, во висина од 50% од пропишаната акциза во член 36 став (1) од овој Закон,
2. За годишно производство на пиво што надминува 50.000 но не надминува 75.000 литри, во висина од 60% од пропишаната акциза во член 36 став (1) од овој Закон,
3. За годишно производство на пиво што надминува 75.000 но не надминува 100.000 литри, во висина од 70% од пропишаната акциза во член 36 став (1) од овој Закон, и
4. За годишно производство на пиво што надминува 100.000 но не надминува 150.000 литри, во висина од 80% од пропишаната акциза во член 36 став (1) од овој Закон

(2) Акциза се пресметува врз основа на месечното произведено пиво во определена група од став (1) на овој член. При премин од една во друга група на вкупно производство на пиво, акцизата се пресметува во процентуален износ кој се однесува на пропишаната група од став (1) од овој член. Малиот независен производител на пиво е должен да поднесе акцизна пријава за разликата од една до друга количина при премин од една во друга група, при што акциза се плаќа во повисок износ од претходно утврдениот, а на веќе произведените количини за кој е платена помала акциза се доплаќа разликата во акцизата.

(3) Ако во текот на календарската година малиот независен производител на пиво произведе количина на пиво поголема од количината пропишана во став (1) точка 1) на член 38-а на овој закон, должен е во рок од 15 дена за новонастанатата ситуација да ја извести Царинската управа и побара промена на акцизната дозвола, а на произведената количина на пиво под пропишаната во член 38-а став (1) точка 1) од овој закон ќе пресмета и доплати разлика во акциза до износ од пропишаната во член 36 став (1) од овој закон. За произведената количина пиво над пропишаната во член 38-а став (1) точка 1) од овој закон ќе пресмета и плати акциза пропишана во член 36 став (1) од овој закон.

(4) Формата и содржината на акцизната пријава од став (2) на овој член ги пропишува министерот за финансии.

Член 39

Акцизни ослободувања за алкохол и алкохолни пијалаци

(1) Етил-алкохолот е ослободен од акциза, доколку се исполнети условите од членот 18 став 2 на овој закон, во следниве случаи:

- (а) користење за производство на оцет во смисла на тарифниот број 2209 од Царинската номенклатура,
- (б) кога потполно денатуриран, согласно соодветните прописи, се пушта во акцизно-правен слободен промет,
- (в) користење за производство на производ неподобен за човековиот вкус од денатуриран алкохол,
- (г) користење за производство на лекови,
- (д) користење за медицински цели во болници, амбуланти и аптеки,
- (ѓ) користење за производство на ароми за прехранбени производи и безалкохолни пијалаци со содржина на алкохол од најмногу 1,2% вол, и
- (е) непосредно или користење како составен дел на полуготови производи за производство на прехранбени производи, полнети или во друга форма. Содржината на алкохол кај пралините не смее да ја надминува границата од 8,5 литри чист алкохол на 100 кг производ, а кај другите производи освен пралини - 5 литри чист алкохол на 100 кг производ.

(2) Министерот за финансии донесува поблиски прописи за начинот и постапката за остварување на ослободувањата од ставот 1 на овој член.

Член 40 **Мали производители**

(1) Мали производители во смисла на овој член се лицата кои годишно произведуваат помалку од:

- а) 5 хл вино или
- б) 2 хл етил-алкохол.

(2) Виното и етил-алкохолот кои се произведени од страна на мали производители за сопствени потреби се ослободени од специфична акциза.

Глава VII **Тутунски добра**

Член 41 **Предмет на оданочување**

(1) На акциза на тутунски добра подлежат:

- 1) пури и цигарилоси
- 2) цигари
- 3) тутун за пушење, и тоа:
 - фино сецкан тутун за виткање цигари и
 - друг тутун за пушење.

(2) Пури и цигарилоси се свитоци од тутун наменети за пушење со внатрешна обвивка или со внатрешна и надворешна обвивка, кои се:

- 1) направени исклучиво од природен тутун;
- 2) со надворешна обвивка од природен тутун или
- 3) со надворешна обвивка во боја на пура и внатрешна обвивка, двете од хомогенизиран и реконструиран тутун, ако најмалку 60% од парчињата тутун во нив имаат ширина и должина поголема од 1,75 мм, надворешната обвивка е замотана спирално, а пурата има врв заострен за 30% степени во однос на оската на пурата или
- 4) со надворешна обвивка во боја на пура и внатрешна обвивка, двете од хомогенизиран и реконструиран тутун, ако нивната тежина по парче без филтер и додаток за во уста изнесува 2,3 гр. или повеќе и ако најмалку 60% од парчињата тутун во нив имаат ширина и должина поголема од 1,75 мм, а ширината на нивната обвивка во најмалку една третина од должината на ролната изнесува 34 мм. Тежина по парче е просечната тежина на 1000 парчиња без филтер и додаток за во уста во времето на настанувањето на акцизата.

(3) Цигари се:

- 1) свитоци од тутун, непосредно наменети за пушење, а не се пури или цигарилоси согласно со ставот 2 на овој член;

- 2) свитоци од тутун кои во едноставен неиндустриски процес се вметнуваат во хартиена обвивка за цигари и
- 3) свитоци од тутун кои во едноставен неиндустриски процес се виткаат во листови хартија за цигари.

(4) Тутун за пушење (фино сецкан тутун за виткање цигари и друг тутун за пушење) е сецкан или на друг начин иситнет, ткаен (развлакнет) или во плочи пресуван тутун кој може да се пуши без понатамошна индустриска обработка. Тутунскиот отпад се смета за тутун за пушење, кога е наменет за пушење и малопродажба, а не спаѓа во пури и цигарилоси според ставот 2 на овој член или во цигари според ставот 3 на овој член.

(5) Тутунот за пушење од став (4) на овој член се смета за фино сецкан тутун за виткање цигари ако 25% по маса од парчињата тутун имаат ширина помала од 1 мм. Тутунот за пушење, се смета за фино сецкан тутун и ако 25% по маса од парчињата тутун имаат ширина поголема од 1 мм и кој е продаден или наменет да се продаде за виткање цигари.

(6) Тутун за пушење како друг тутун за пушење, се смета тутунот за пушење од став (4) на овој член, освен ситно сецканиот тутун за виткање цигари од став (5) на овој член.

Член 42 **Комбинирана акциза**

(1) На следните тутунски добра, при пуштањето од акцизен склад во слободно правен-акцизен промет акцизата изнесува:

- 1) на пури и цигарилоси во смисла на член 41 став 2 на овој закон, 0 ден. по парче и 33 % од малопродажната цена;
- 2) на цигари во смисла на член 41 став 3 на овој закон, 0 ден. по парче и 33% од малопродажната цена;
- 3) на тутун за пушење како фино сецкан тутун во смисла на член 41 став 5 на овој закон, 0 ден по килограм и 33 % од малопродажната цена и
- 4) на тутун за пушење како друг тутун за пушење во смисла на член 41 став (6) на овој закон, 0 ден по килограм и 33% од малопродажната цена.

(2) На следниве тутунски добра, при увоз акцизата изнесува:

- 1) на пури и цигарилоси во смисла на член 41 став 2 на овој закон, 1,35 ден. по парче и 0% од малопродажната цена;
- 2) на цигари во смисла на член 41 став 3 на овој закон, 1,35 по парче и 0% од малопродажната цена;
- 3) на тутун за пушење како фино сецкан тутун во смисла на член 41 став 5 на овој закон, 1.350,00 ден. по килограм и 0% од малопродажната цена и
- 4) на тутун за пушење како друг тутун за пушење во смисла на член 41 став (6) на овој закон, 1.350,00 ден. по килограм и 0% од малопродажната цена.

Член 42а **Комбинирана акциза**

(1) На следните тутунски добра, при пуштањето од акцизен склад во слободно правен-акцизен промет акцизата изнесува:

- 1) на пури и цигарилоси во смисла на член 41 став 2 на овој закон, 1,35 ден. по парче и 0% од малопродажната цена;

- 2) на цигари во смисла на член 41 став 3 на овој закон, 0,04 ден. по парче и 33% од малопродажната цена;
- 3) на тутун за пушење како фино сецкан тутун во смисла на член 41 став 5 на овој закон, 1.350,00 ден по килограм и 0 % од малопродажната цена и
- 4) на тутун за пушење како друг тутун за пушење во смисла на член 41 став 6 на овој закон, 1.350,00 ден по килограм и 0% од малопродажната цена.

(2) На следниве тутунски добра, при увоз акцизата изнесува:

- 1) на пури и цигарилоси во смисла на член 41 став 2 на овој закон, 1,35ден. по парче и 0% од малопродажната цена;
- 2) на цигари во смисла на член 41 став 3 на овој закон, 1,10 ден по парче и 8% од малопродажната цена;
- 3) на тутун за пушење како фино сецкан тутун во смисла на член 41 став 5 на овој закон, 1.350,00 ден. по килограм и 0% од малопродажната цена и
- 4) на тутун за пушење како друг тутун за пушење во смисла на член 41 став 6 на овој закон, 1.350,00 ден. по килограм и 0% од малопродажната цена.

Член 42б Комбинирана акциза

(1) На следните тутунски добра, при пуштањето од акцизен склад во слободно правен-акцизен промет акцизата изнесува:

- 1) на пури и цигарилоси во смисла на член 41 став 2 на овој закон, 1,35 ден. по парче и 0% од малопродажната цена;
- 2) на цигари во смисла на член 41 став 3 на овој закон, 0,07 ден. по парче и 34% од малопродажната цена;
- 3) на тутун за пушење како фино сецкан тутун во смисла на член 41 став 5 на овој закон, 1.350,00 ден по килограм и 0 % од малопродажната цена; и
- 4) на тутун за пушење како друг тутун за пушење во смисла на член 41 став 6 на овој закон, 1.350,00 ден по килограм и 0% од малопродажната цена.

(2) На следните тутунски добра, при увоз акцизата изнесува:

- 1) на пури и цигарилоси во смисла на член 41 став 2 на овој закон, 1,35ден. по парче и 0% од малопродажната цена;
- 2) на цигари во смисла на член 41 став 3 на овој закон, 0,80 ден по парче и 19% од малопродажната цена;
- 3) на тутун за пушење како фино сецкан тутун во смисла на член 41 став 5 на овој закон, 1.350,00 ден. по килограм и 0% од малопродажната цена; и
- 4) на тутун за пушење како друг тутун за пушење во смисла на член 41 став 6 на овој закон, 1.350,00 ден. по килограм и 0% од малопродажната цена.

Член 42в Комбинирана акциза

(1) Акцизата на пури и цигарилоси во смисла на член 41 став 2 на овој закон, изнесува 21,37 ден. по парче и 0% од малопродажната цена;

(2) Акцизата на цигари во смисла на член 41 став 3 на овој закон, изнесува 1,353 ден. по парче и 9% од малопродажната цена; Ако комбинирана акциза е под износот од 1,553ден. по парче се применува минималната акциза во тој износ.

(3) Акцизата на тутун за пушење како фино сецкан тутун во смисла на член 41 став 5 на овој закон, изнесува 1.500,00 ден по килограм и 0 % од малопродажната цена и

(4) Акцизата на тутун за пушење како друг тутун за пушење во смисла на член 41 став 6 на овој закон, изнесува 1.350,00 ден по килограм и 0% од малопродажната цена.

(5) Од 1 јули 2014 година заклучно со 1 јули 2015 година, стапките на специфичната и минималната акциза на цигарите, од став (2) од овој член, се зголемуваат за 0,15 денари по парче на 1 јули во секоја година.

(6) Од 1 јули 2016 година заклучно со 1 јули 2023 година, стапките на специфичната и минималната акциза на цигарите, од став (2) од овој член, се зголемуваат за 0,20 денари по парче на 1 јули во секоја година.

(7) Од 1 јули 2014 година заклучно со 1 јули 2023 година, износот на акциза на тутун за пушење како фино сецкан тутун, од став (3) од овој член, се зголемува за 50 денари по килограм на 1 јули во секоја година.

Член 42-г

(1) Во случај на зголемување на акцизата и зголемување на малопродажната цена, производителот и увозникот на тутунски добра се должни на денот на почетокот на примена на истата, да направат попис на затечени залихи на тутунски добра и тоа обележани со контролни марки, без контролни марки и затечените залихи на подигнати контролни марки во акцизни складови или складови на увозникот или во други нивни простории и да подготват записник за извршениот попис.

(2) Во случаите од став 1 на овој член секој овластен дистрибутер на производителот и увозникот на тутунски добра е должен на денот на почетокот на примената на зголемената акциза за тутунски добра и на денот на почетокот на примената на зголемената малопродажна цена да направи попис на затечени залихи на тутунски добра во своите складови и во други свои простори, како и во складовите и просторите на со нив поврзани друштва и да подготви и да достави записник од извршен попис до Царинската управа и до производителот или увозникот на тутунски добра, не подоцна од два работни дена од денот на извршениот попис.

(3) Производителот и увозникот се должни да ја пресметаат зголемената акциза на вкупната затечена залиха од ставовите (1) и (2) на овој член и да достават барање за доплата на акциза заедно со направената пресметка и записници, доколку акцизата на денот на извршениот попис е поголема од платената акциза за подигнатите контролни марки.

(4) Барањето за доплата, при промена на акциза или при промена на малопродажна цена, заедно со пресметката и записниците од ставовите (1) и (2) на овој член се поднесуваат до Царинската управа не подоцна од пет работни дена од денот на извршениот попис.

(5) Врз основа на доставеното барање од ставот (4) на овој член, Царинската управа донесува решение за доплата на разликата помеѓу платената акциза и зголемената акциза при промена на акциза или промена на малопродажна цена.

(6) Овластениот дистрибутер е должен да му ја надомести разликата во акцизата на производителот и увозникот на тутунски добра за залихата од ставот (2) на овој член, што е во неговите складови и во други свои простори, како и во складовите и просторите на со него поврзани друштва, при нејзината промена во рок од 30 дена од денот на извршениот попис.

(7) Поврзано друштво за целите на ставот (2) од овој член е правно лице со регистрирано седиште во Република Македонија кое е поврзано друштво во смисла на одредбите од Законот за трговските друштва со дистрибутерот на тутунски добра и кое е овластено да врши трговија на големо со тутунски добра во согласност со закон.

(8) Формата и содржината на барањето од став (4) на овој член ги пропишува министерот за финансии.

(9) Царинската управа одлучува по барањето од став (5) од овој член во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето.

Член 43 **Пресметковна основа**

(1) Малопродажна цена е поединечната цена која ја одредува производителот или увозникот како единечна трговска цена за пури, цигарилоси и цигари по парче и за тутун за пушење по килограм.

Доколку е одредена само цената по пакување, за малопродажна цена се смета цената која произлегува од цената по пакување и содржината на пакувањето.

(2) За пресметувањето на акцизата за тутун за пушење меродавна е нето-тежината во моментот на настанувањето на акцизата.

(3) Производителот, односно увозникот утврдува малопродажна цена и за добрата кои се отуѓуваат без надомест. Оваа цена не смее да биде помала од поединечната цена на соодветните тутунски добра.

(4) Производителот, односно увозникот е должен малопродажната цена на тутунските добра да ја пријави во Царинската управа и да ја објави во “Службен весник на Република Македонија”, пред пуштањето на тутунските добра по така утврдените цени во акцизно правен слободен промет.

Член 44 **Контролни марки**

(1) Акцизата на тутунски добра се плаќа со користење на контролни марки.

(2) Контролни марки добива производителот или увозникот.

(3) Пуштањето на тутунските добра во акцизно-правен слободен промет на акцизната територија е дозволено само ако тутунските добра се обележени со контролна марка.

(4) Контролната марка треба да биде залепена на амбалажата под целофанската или друга хартија, така што ќе биде видлива и при отворањето на пакувањето ќе мора да се оштети. На оригиналните пакувања на пури и цигарилоси, кои не се обвиткани со целофанска или друга хартија, контролната марка може да биде залепена непосредно на пакувањето.

(5) Со подигнувањето на контролните марки настанува долг за контролни марки во висина на акцизната вредност на марките.

(6) Акцизната вредност на една контролна марка се пресметува од акцизата за една цигара, пура, цигарилос или 1 кг. тутун за пушење и податокот за количината наведена на контролната марка.

(7) Патниците кои внесуваат од странство тутунски добра кои не се опфатени во член 25 став (1) точка 5) на овој закон и државјаните на Република Македонија и странските државјани кои примаат од странство тутунски добра согласно со царинските прописи, ја плаќаат акцизата на друг начин освен преку контролни марки. Акцизата мора неопходно да се пријави кај надлежниот царински орган и веднаш да се плати.

(8) Во случаите кога тутунските добра се пуштаат во акцизно правен слободен промет на меѓународен саем, изложба или друга приредба или како мостри, плаќањето на акцизата може да се врши на друг начин освен преку употреба на контролни марки. Акцизата мора неодложно да се пријави кај надлежниот орган.

(9) Обврската за употреба на контролни марки не важи за тутунските добра кои се ослободени од акциза и во случаите од ставовите (7) и (8) на овој член, освен во случаите од член 24 став (3) на овој закон.

(10) Министерот за финансии донесува поблиски прописи во врска со подигнувањето на контролните марки, плаќањето на долгот за контролни марки, како и нивната форма, содржина и начинот на нивното издавање.

(11) Трошоците за печатењето и за чувањето на контролните марки ги определува Царинската управа со посебно решение и ги наплатува од производителот или увозникот при нивното издавање.

(12) Производителот или увозникот, своите месечни потреби од контролни марки ги пријавува од 5 до 10 во тековниот месец за наредниот месец. Рокот за подигнување на пријавените контролни марки е три месеци.

Член 44-а (избришан)

Член 45

Рок за плаќање на акцизен долг за контролни марки

- (1) Акцизниот долг за контролните марки се плаќа пред нивното подигнување.
- (2) Доколку е поднесена гаранција за обезбедување на акцизен долг, истиот мора да се плати во рок од 30 дена од донесувањето на решението за издавање на контролни марки.

Член 46

Акцизен склад на тутунски добра

Акцизната дозволата од членот 5 став 2 од овој закон за цели на складирање им се издава на лицата кои се овластени:

- за добивање контролни марки (производител и увозник) или
- да вршат испитување на квалитетот на тутунските добра
- лица кои испраќаат неоданочени тутунски добра.

Член 47

Исклучок од правилото за настанување на акцизата

По исклучок од членот 13 став 1 на овој закон, акциза на тутунски добра не настанува кога оданочените тутунски добра се враќаат во акцизен склад и повторно се пуштаат во акцизно-правен слободен промет од него во се уште затворени малопродажни пакувања со нештетени пропишани контролни маркици или кога се предаваат за потрошувачка во складот.

Член 48

Настанување на акцизата при недозволено зголемување на малопродажната цена

Во случај на недозволено зголемување на малопродажната цена над пријавената во Царинската управа и објавената во “Службен весник на Република Македонија”, настанува акциза во висина на разликата од акцизното оптоварување пред и по зголемувањето на цената. Акцизен должник е трговецот. Акцизата се плаќа веднаш.

Член 49

Прописи за пакување, забрана за додавање предмети на пакувањето

(1) Тутунските добра смеат да излезат од акцизниот склад во акцизно-правниот слободен промет, да се дадат на користење во акцизен склад или да се увезат или транспортираат на акцизната територија само во затворени, малопродажни пакувања.

(2) Во малопродажните пакувања од ставот 1 на овој член не смеат да се пакуваат други предмети освен тутунски добра. Други предмети не смеат да им се додаваат на пакувањата ниту еднадвор, освен во случаите кога тие предмети се наменети за препродавачот. Ова важи независно од тоа дали другите предмети ќе му бидат предадени директно или индиректно на потрошувачот.

Член 50

Пакувања во трговијата, продажба на парче

Трговецот мора да ги чува малопродажните пакувања затворени и не смее да ги оштетува контролните марки. По исклучок, тој смее да отвора пакувања со цел контрола на содржината, за покажување, проба или да ги разделува на потрошувачите за маркетиншки цели.

Пакувањата од пури, цигарилоси или цигари смеат да се отвораат со цел за продажба на парче. Трговецот смее да ги отвора пакувањата само така што контролната маркица ќе биде уништена.

Член 51

Забрана за отуѓување под и над малопродажната цена

Пуштањето на тутунските добра во акцизно правен слободен промет под и над пријавената малопродажна цена во Царинската управа и објавена во “Службен весник на Република Македонија”, не е дозволено. Од овој принцип се исклучува отуѓувањето за проба или маркетиншки цели. Трговецот на мало не смее да одобрува рабат или слични попусти. При продажбата, трговецот не смее на потрошувачите да им дели дополнителни предмети ниту да ја поврзува продажбата на тутунските добра со продажба на други добра.

Глава VII - а

ПАТНИЧКИ АВТОМОБИЛИ

Член 51а

Предмет на оданочување

На акциза подлежат следниве патнички автомобили:

- 1) со клипен мотор (освен ротационен клипен мотор) со внатрешно согорување со палење со помош на свеќички од тарифните подброеви: 8703 21, 8703 22, 8703 23 и 8703 24 и

- 2) со клипен мотор со внатрешно согорување со палење со помош на компресија (дизел или полудизел) од тарифните подброеви: 8703 31, 8703 32 и 8703 33.

Член 51б

Акциза на патнички автомобили

(1) Основа за пресметување на акциза на патнички автомобили е:

- 1) продажната цена, а тоа во смисла на овој закон е цената без данокот на додадена вредност или
- 2) при увоз - царинската вредност утврдена во согласност со царинските прописи зголемена за износот на царина.

(2) Во зависност од утврдената вредност на патничките автомобили во евра во денарска противвредност согласно со ставот (1) на овој член, стапките на акциза на патничките автомобили изнесуваат:

Вредност на патнички автомобили во евра		Стапки на акциза
над	до	
0	3.000	0,00%
3.000	4.000	0,50%
4.000	5.000	1,00%
5.000	6.000	1,50%
6.000	8.500	2,00%
8.500	12.000	3,00%
12.000	14.000	4,00%
14.000	16.000	6,00%
16.000	18.000	9,00%
18.000	22.000	11,50%
22.000	25.000	13,50%
25.000	30.000	15,50%
30.000		18,00%

Член 51в

Акцизно ослободување на патнички автомобили

(1) Патнички автомобили се ослободени од акциза при нивниот увоз и при пуштање во акцизно правен слободен промет кога се наменети за реализација на проект финансиран

со парични средства добиени врз основа на договор за донација, склучен помеѓу Република Македонија и странски донатори, ако во тој договор е предвидено дека со добиените парични средства нема да се плаќаат даноци.

(2) Патнички автомобили се ослободени од акциза при нивниот увоз и при пуштање во акцизно правен слободен промет кога се наменети за реализација на проектите кои се финансирани во рамки на инструментот за претпристапна помош (ИПА) кој се спроведува во услови на децентрализирано управување, и за делот на средствата од националното кофинансирање обезбедено од Буџетот на Република Македонија или задолжување.

(3) Патничките автомобили се ослободени од акциза при нивниот увоз ако се добиени како подарок од странски донатори, а се наменети за државните органи, општините, градот Скопје, општините во градот Скопје и за јавните установи.

(4) Патничките автомобили на хибриден погон (комбинација на мотор со внатрешно согорување и електромотор) се ослободени од акциза.

(5) При увоз за остварување на ослободувањето од ставовите (1) и (2) на овој член се поднесува барање од страна на увозникот на патнички автомобили.

(6) Начинот за остварување на акцизното ослободување од став (1) и став (2) на овој член и формата и содржината на барањето од став (5) на овој член ги пропишува министерот за финансии.

(7) Патничките автомобили ослободени од плаќање акциза согласно со ставовите (1) и (2) на овој член не смеат да се отуѓат ако за истите не се плати износот на акцизата за кој биле претходно ослободени, освен во случаите од ставот (3) од овој член.

ТРЕТ ДЕЛ

Глава VIII АДМИНИСТРАТИВНИ ОБВРСКИ

Член 52 Евиденциски обврски

(1) Имателот на акцизна дозвола е должен да води уредна и точна евиденција за цели на пресметувањето на настанатата акциза.

(2) Евиденцијата од ставот 1 на овој член мора да содржи одделни податоци за:

- 1) произведените количини на акцизни добра;
- 2) количини на акцизни добра на залиха, во производство, во складови или други деловни простории;
- 3) количини на акцизни добра за кои настанала акциза и за кои е платена акцизата според пропишаните стапки;
- 4) количини на акцизни добра за кои настанала акциза а за кои истата не е платена;
- 5) количини на акцизни добра потрошени во акцизниот склад и
- 6) износите на пресметана и платена акциза.

(3) Одредбите од ставовите 1 и 2 на овој член соодветно се применуваат и за имателите на акцизно одобрение.

(4) Министерот за финансии донесува поблиски прописи за начинот и постапката за водење на евиденциските обврски.

Член 53
Издавање на фактури односно други документи

(1) Имателот на акцизна дозвола е должен за секое пуштање на акцизни добра во слободно-правен акцизен промет да издаде фактура, односно друг документ од кој се гледа испораката на акцизни добра.

(2) За акцизните добра испорачани за акцизно-повластено користење на фактурата, односно другиот документ треба да се наведе бројот и датумот на одобрението издадено на лицето за акцизноповластено користење.

(3) Фактурата односно другиот документ од ставовите 1 и 2 од овој член се изготвуваат во два примерока. Првиот примерок се доставува на примателот на акцизни добра, додека вториот примерок се чува во сопствената евиденција во роковите наведени во членот 54 на овој закон.

Член 54
Чување на документацијата

Фактурите и другите документи, кои се издаваат врз основа на овој закон, како и деловните книги, имателите на акцизна дозвола и имателите на акцизно одобрение ги чуваат најмалку пет години од истекот на календарската година на која се однесуваат истите.

Глава IX
РЕГИСТРИ

Член 55
Регистар на иматели на акцизна дозвола и регистар на иматели на акцизно одобрение

(1) Царинската управа води посебен регистар на иматели на акцизна дозвола и регистар на иматели на акцизно одобрение.

(2) Регистарот на имателите на акцизна дозвола ги содржи следниве податоци:

- 1) бројот на акцизната дозвола издадена на имателот на акцизна дозвола ;
- 2) името и адресата на имателот на акцизна дозвола и на акцизниот склад, односно складовите;
- 3) видот на акцизните добра на кои се однесува акцизната дозвола и
- 4) датумот на издавањето на акцизната дозвола и датумот на нејзиното одземање.

(3) Регистарот на иматели на акцизното одобрение ги содржи следните податоци:

- 1) бројот на акцизното одобрение издадено на имателот на акцизното одобрение;
- 2) името и адресата на имателот на акцизното одобрение и на складот, односно складовите;
- 3) видот на акцизни добра на кои се однесува акцизното одобрение и
- 4) датумот на издавањето на акцизното одобрение и датумот на неговото одземање.

Член 56
Бришење од регистарот на имателите на акцизна дозвола и

бришење од регистарот на имателите на акцизно одобрение

- (1) Бришењето од регистарот на имателите на акцизна дозвола се врши:
- 1) со барање на законскиот наследник, односно ополномоштеник во случаите од членот 10 став 1 точка 1 на овој закон;
 - 2) со барање на имателот на акцизната дозвола во случаите од членот 10 став 1 точки 2 и 3 на овој закон и
 - 3) по службена должност од страна на Царинската управа во случаите од членот 10 став 1 точка 4 на овој закон.
- (2) Бришењето од регистарот на имателите на акцизното одобрение се врши:
- 1) со барање на законскиот наследник односно ополномоштеник во случаите од членот 23 став 1 точка 1 на овој закон;
 - 2) со барање на имателот на акцизно одобрение во случаите од членот 23 став 1 точки 2 и 3 на овој закон и
 - 3) по службена должност од страна на Царинската управа во случаите од членот 23 став 1 точка 4 на овој закон.
- (3) Формата и содржината на барањето од ставот (1) точки 1) и 2) и ставот (2) точки 1) и 2) на овој член ги пропишува министерот за финансии.

Глава X ПРАВНА ЗАШТИТА

Член 57

(избришан)

Глава XI ПОБЛИСКИ ПРОПИСИ

Член 58 Поблиски прописи

Поблиски прописи за спроведување на овој закон, донесува министерот за финансии.

Глава XII КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 59 Недозволено пренесување на акцизно добро односно стока или користење на акцизна дозвола или одобрение

(1) Тој што со намера самиот или некој друг да избегне целосно или делумно плаќање на акцизи на кои е обврзан со закон, пренесува добро односно стока подложна на акциза спротивно на законот или доброто односно стоката ја изнесе од акцизен склад во акцизно-правен слободен промет без да се пресметаат и платат акцизи или акцизната дозвола или одобрението за акцизно повластено користење го пренесе на други лица или го употреби спротивно на намената, а износот на акцизите е од поголема вредност ќе се казни со затвор од шест месеци до три години и со парична казна.

- (2) Ако износот на акцизите е од значителна вредност сторителот ќе се казни со затвор од една до десет години и со парична казна.
- (3) Ако износот на акцизите е од големи размери сторителот ќе се казни со затвор најмалку четири години и со парична казна.
- (4) Обидот за делото од став 1 е казнив.
- (5) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.
- (6) Добрата односно стоките што се предмет на делото од ставовите (1), (2) и (3) и средствата за нивно пренесување и растурање ќе се одземат, а ако нивното одземање не е можно од сторителот ќе се одземе друг имот што одговара на нивната вредност во времето на извршување на делото.
- (7) Средствата за пренесување и растурање на добрата односно стоките, се одземаат и кога се во сопственост на трето лице, кое знаело или било должно и можело да знае дека ќе бидат употребени за пренесување или растурање. Средствата ќе се одземат секогаш ако се специјално конструирани, адаптирани, изменети или прилагодени на било кој начин, со цел криење на добра односно стоки.

Член 60

Недозволено тргување со меѓупроизводи, етил алкохол и тутунски добра односно стоки

- (1) Тој што пушта во акцизно правен слободен промет без контролни марки меѓупроизводи, етил алкохол и тутунски добра односно стоки со намера да стекне поголема имотна корист ќе се казни со затвор од шест месеци до три години и со парична казна.
- (2) Ако износот на прибавената имотна корист е од значителна вредност сторителот ќе се казни со затвор од една до десет години и со парична казна.
- (3) Ако износот на прибавената имотна корист е од големи размери сторителот ќе се казни со затвор најмалку четири години и со парична казна.
- (4) Обидот за делото од став (1) е казнив.
- (5) Ако делото од овој член го стори правно лице ќе се казни со парична казна.
- (6) Добрата односно стоките што се предмет на делото од став (1), (2) и (3) и средствата за нивното пренесување и растурање ќе се одземат, а ако нивното одземање не е можно од сторителот ќе се одземе друг имот што одговара на нивната вредност во времето на извршување на делото.
- (7) Средствата за пренесување и растурање на добрата односно стоките се одземаат и кога се во сопственост на трето лице кое знаело или било должно и можело да знае дека ќе бидат употребени за пренесување или растурање. Средствата ќе се одземат секогаш ако се специјално конструирани, адаптирани, изменети или прилагодени на кој било начин со цел криење на добра односно стоки.

Член 60-а

Прекршоци

(1) Глоба во износ од 15.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на правно лице и трговец поединец, ако:

- 1) не направи попис, не подготви и не достави записник на затечени залихи на меѓупроизводи и етил алкохол во своите складови и во други свои простори како и во складови и простории на со нив поврзани друштва, на денот на почетокот на примената на зголемената акциза на меѓупроизводи и етил алкохол (член 36-а став (2)).

- 2) не направи попис, не подготви и не достави записник на затечени залихи на тутунски добра во своите складови и во други свои простори како и во складови и простории на со нив поврзани друштва, на денот на почетокот на примената на зголемената акциза за тутунски добра и на денот на почетокот на примената на зголемената малопродажна цена (член 42-г став (2)).
- 3) не постапи согласно член 36-а став (6) и член 42-г став (6) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице и трговец поединец ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице и на одговорното лице во трговец поединец за прекршоците од ставот (1) на овој член.

(3) За повторување на прекршоците од ставот (1) на овој член во рок од две години на правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција привремена забрана за вршење на дејност во траење од три до 30 дена, а на одговорното лице во правното лице забрана за вршење на професија, дејност или должност во траење од три до 15 дена.

Член 61

Прекршоци

(1) Глоба во износ од 15.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на даночниот обврзник-правно лице и трговец поединец, ако:

- 1) не направи попис и не подготви записник на затечени залихи на меѓупроизводи и етил алкохол во акцизни складови или складови на увозникот или во други нивни простории и тоа обележани со контролни марки, без контролни марки и затечените залихи на подигнати контролни марки на денот на почетокот на примената на зголемената акциза на меѓупроизводи и етил алкохол (член 36-а став (1)).
- 2) не ја пресмета зголемената акциза на вкупната затечена залиха на меѓупроизводи и етил алкохол од ставовите (1) и (2) од член 36-а од овој закон и ако не достави барање за доплата на акциза заедно со направената пресметка и записници, доколку акцизата на денот на извршениот попис е поголема од платената акциза за подигнатите контролни марки (член 36-а став (3)).
- 3) не достави барање за доплата на акциза заедно со пресметката и записниците од ставовите (1) и (2) на член 36-а од овој закон до Царинската управа не подоцна од пет работни дена од денот на извршениот попис за меѓупроизводи и етил алкохол (член 36-а став (4)).
- 4) не направи попис и не подготви записник на затечени залихи на тутунски добра во акцизни складови или складови на увозникот, или во други нивни простории и тоа обележани со контролни марки, без контролни марки и затечените залихи на подигнати контролни марки, на денот на почетокот на примената на зголемената акциза за тутунски добра и на денот на почетокот на примената на зголемената малопродажна цена (член 42-г став (1)).
- 5) не ја пресмета зголемената акциза на вкупната затечена залиха на тутунски добра од ставовите (1) и (2) од член 42-г од овој закон и ако не достави барање за доплата на акциза заедно со направената пресметка и записници, доколку акцизата на денот на извршениот попис е поголема од платената акциза за подигнатите контролни марки (член 42-г став (3)), и
- 6) не достави барање за доплата на акциза заедно со пресметката и записниците од ставовите (1) и (2) на член 42-г од овој закон до Царинската управа не подоцна од пет работни дена од денот на извршениот попис за тутунски добра (член 42-г став (4)).

(2) Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице и трговец поединец ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице и на одговорното лице во трговец поединец за прекршоците од ставот (1) на овој член.

(3) За повторување на прекршоците од ставот (1) на овој член во рок од две години на правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција привремена забрана за вршење на дејност во траење од три до 30 дена, а на одговорното лице во правното лице забрана за вршење на професија, дејност или должност во траење од три до 15 дена.

Член 61-а Прекршоци

(1) Глоба во износ од 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на даночниот обврзник-правно лице и трговец поединец, ако:

- 1) акцизната дозвола ја пренесе на друго лице (член 8 став (3));
- 2) не ги исполнува обврските од членот 9 став (1) на овој закон;
- 3) не ги исполнува обврските од членот 11 ставови (1) до (5) на овој закон;
- 4) не издаде акцизен документ при транспорт на акцизни добра и не издаде акцизен документ (член 12 ставови (1) и (3));
- 5) добрата подлежни на акциза не се пренесат во друг акцизен склад во пропишаниот рок (член 13 став (3));
- 6) не поднесе акцизна пријава и не ја плати акцизата во пропишаниот рок (член 16 ставови од (1) до (5));
- 7) одобрението за акцизно-повластено користење го пренесе на друго лице (член 21 став (3));
- 8) не ги исполнува обврските од членот 22 став (1) на овој закон;
- 9) отуѓи акцизни добра ослободени од акциза (член 24 став (2));
- 10) не ги обележи гасните масла и керозинот со пропишаната боја и/или други состојки, користи необележано минерално масло или складирањето не го врши на пропишаниот начин (член 30 ставови (1), (2) и (3));
- 11) постапува спротивно на член 31 став (1) и член 31-а од овој закон;
- 12) соодветно не го определи предметот на оданочување согласно со членовите 27, 35 и 41 од овој закон ;
- 13) на минералните масла кои содржат материји за обележување се отстрани средството за обележување, се намали неговата концентрација или се додадат состојки кои ќе оневозможат утврдување на обележувањето (член 31 став (2));
- 14) во резервоарот на моторното возило како погонско гориво користи минерални масла кои содржат материји за обележување (член 31 став (3));
- 15) не ги исполнува обврските од членот 38-а ставови (4) и (5) и членот 38-б ставови (2) и (3) на овој закон;
- 16) не води и неточно води евиденција (член 52 ставови (1) и (2)) ;
- 17) не издава фактура, односно друг документ за испорака на акцизни добра (член 53) и
- 18) фактурите и другите документи и деловните книги не ги чува во пропишаниот рок (член 54)

(2) Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице и трговец поединец ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице и на одговорното лице во трговец поединец за прекршоците од ставот (1) на овој член.

- (3) Глоба во износ од 500 до 750 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичкото лице за прекршоците од ставот (1) на овој член.
- (4) При повторување на прекршоците од став (1) точки 11), 13) и 14) на овој член од сторителот на прекршокот ќе се одземе моторното возило кое користи минерални масла кои содржат материји за обележување согласно со овој закон.
- (5) Моторното возило се одзема и кога не е сопственост на сторителот на прекршокот.
- (6) Примената на одредбите на овој став не влијае на правата на трети лица за надомест на причинета штета од сторителот на прекршокот.
- (7) За повторување на прекршоците од ставот (1) на овој член во рок од две години од денот на правосилноста на одлуката, на правното лице и трговецот поединец, ќе му се изрече и прекршочна санкција привремена забрана за вршење на дејност во траење од три до 30 дена, на одговорното лице во правното лице и на одговорното лице во трговецот поединец, забрана за вршење на должност или дејност во траење од три до 15 дена, а на физичкото лице-даночен обврзник забрана на вршење на дејност во траење од три до 15 дена.
- (8) При сторување на прекршок од став (1) точка 10 на овој член а во врска со член 30 став (2) од овој Закон, Царинската управа на сторителот на прекршокот ќе му наложи враќање на акцизното добро во странство.

Член 61-б

- (1) Глоба во износ од 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на даночниот обврзник-правно лице и трговец поединец, ако:
- 1) меѓупроизводите и етил-алкохолот кои ги пушта во акцизно правен слободен промет на акцизната територија не ги обележи со контролна марка и не ја залепи на амбалажата која при отворањето мора да се оштети (член 37 ставови (3) и (4)) или ако не поднесе акцизна пријава и не ја плати акцизата во пропишаниот рок за алкохолни пијалоци за кои не постои обврска за обележување со контролни марки (член 13 став (2)).
 - 2) долгот за контролни марки не го плаќа во пропишаните рокови (членови 38 и 45);
 - 3) производителот, односно увозникот не ја пријави и не ја објави малопродажната цена на тутунските добра (член 43 став (4));
 - 4) тутунските добра кои ги пушта во акцизно слободен правен промет на акцизната територија не ги обележи со контролна марка и не ја залепи на амбалажата под целофанската и друга хартија која при отворањето мора да се оштети (член 44 ставови (3) и (4));
 - 5) во малопродажните пакувања се пакуваат и други предмети освен тутунски добра (член 49 став (2));
 - 6) трговецот не ги чува малопродажните пакувања затворени и ги оштетува контролните марки (член 50);
 - 7) пушти во промет тутунски добра над пријавената и објавената малопродажна цена (член 51 став (1)) и
 - 8) неуредно води евиденција (член 52 ставови (1) и (2)).
- (2) Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице и трговец поединец ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице и на одговорното лице во трговец поединец за прекршоците од ставот (1) на овој член.

(3) Глоба во износ од 400 до 600 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичкото лице за прекршоците од ставот (1) на овој член.

(4) Акцизните добра предмет на прекршок од став (1) точки 1) и 4) од овој член се одземаат.

(5) За повторување на прекршоците од ставот (1) на овој член во рок од две години од денот на правосилноста на одлуката на правното лице и трговецот поединец, ќе му се изрече и прекршочна санкција привремена забрана за вршење на дејност во траење од три до 30 дена, на одговорното лице во правното лице и на одговорното лице во трговецот поединец, забрана за вршење на должност или дејност во траење од три до 15 дена, а на физичкото лице-даночен обврзник забрана на вршење на дејност во траење од три до 15 дена.

Членот 61-в

Мандатна постапка со издавање на мандатен платен налог

(1) За сторените прекршоци од овој закон, освен за прекршоците од членовите 61 став (1) точки 2), 3), 5) и 6), 61-а став (1) точки 11, 13 и 14 од овој закон, царинскиот службеник на сторителот ќе му врати мандатен платен налог за глоба во износ од 750 евра во денарска противвредност на правното лице, 500 евра во денарска противвредност на трговец поединец, односно 250 евра во денарска противвредност на физичко лице.

(2) Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице и трговец поединец ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице и на одговорното лице во трговецот поединец за прекршокот од став (1) на овој член.

(3) Ако сторителот доброволно не ја плати глобата во рок од осум дена од врачувањето на мандатниот платен налог, истиот има сила на извршна исправа и царинскиот службеник ќе го достави до органот надлежен за присилно извршување за негово извршување.

(4) Овластените царински службеници се должни да водат евиденција за издадените мандатни платни налози и за исходот на покренатите постапки.

(5) Во евиденцијата од ставот (4) на овој член се собираат, обработуваат и чуваат следните податоци: име и презиме, односно назив на сторителот на прекршокот, живеалиште, односно престојувалоште, седиште, вид на прекршокот, број на мандатниот платен налог кој му се издава и исходот на постапката.

(6) Личните податоци од ставот (5) на овој член се чуваат пет години од денот на внесување во евиденцијата.

(7) Формата и содржината на мандатниот платен налог ги пропишува министерот за финансии.

Член 61-г

(1) За водење на прекршочна постапка и изрекување на прекршочна санкција за сторени прекршоци од овој Закон, надлежен е Царинскиот прекршочен орган.

(2) Прекршочна постапка за сторени прекршоци од овој Закон не може да се поведе ако поминале повеќе од пет години од денот на извршување на прекршокот.

(3) Застареноста се прекинува со секое дејствие на надлежниот орган што се презема заради гонење на сторителот на прекршокот. Со секое прекинување на рокот застареноста почнува одново да тече, но прекршочната постапка не може да се поведе ниту натаму да се води по истекот на десет години од денот кога е сторен прекршокот.

Член 61-д

(1) Изречената глоба не може да се изврши ако од денот на правосилноста поминале повеќе од две години. Застарувањето на изречената глоба почнува да тече од денот кога одлуката за прекршок станала правосилна.

(2) Застарувањето не тече за време за кое извршувањето не може да се превземе според закон.

(3) Застарувањето се прекинува со секое дејствие на прекршочниот орган што го превзема заради извршување на глобата. По секој прекин застарувањето почнува повторно да тече. Застареноста на извршување на глобата настапува во секој случај кога ќе измине двапати онолку време според кое се бара застареност на извршувањето.

(4) Во случаи на плаќање на глоба на рати застареноста почнува да тече од последната рата, а во случај на одлагање на плаќањето по истекот на периодот за кој било одложено плаќањето.

Член 61-ѓ

Одмерувањето на висината на глобата за правно лице и трговец поединец се врши согласно Законот за прекршоците.

Член 61-е

(1) Глоба во износ од 25 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластено службено лице во Царинската управа ако не одлучи во роковите утврдени со член 8 став (6), член 11 став (8), член 12 став (5), член 21 став (5), член 26 став (8), член 28 став (8), член 36-а став (9) и член 42-г став (9) на овој закон, по поднесено уредно барање кон кое се приложени сите потребни докази.

(2) Глоба во износ од 25 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластено службено лице во Царинската управа ако не ги побара доказите по службена должност во роковите утврдени во членовите 6 став (4) и 19 став (2) од овој закон.

(3) Глоба во износ од 25 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластеното службено лице од надлежниот јавен орган од кој се побарани доказите ако не ги достави бараните докази во роковите утврдени во членовите 6 став (5) и 19 став (3) од овој закон.

(4) За прекршоците од ставовите (1), (2) и (3) на овој член прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд.

Глава XIII
ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 62

**Барање за акцизна дозвола и одобрение за акцизно повластено користење
пред започнувањето со примената на овој закон**

(1) Лицата кои имаат намера да поседуваат акцизна дозвола пред започнување со примената на овој закон, должни се да поднесат писмено барање за издавање акцизна дозвола до Управата за јавни приходи, два месеца пред започнување со примената на овој закон, доколку се исполнети условите од членовите 6 и 7 на овој закон.

(2) Лицата кои имаат намера да поседуваат одобрение за акцизно повластено користење, пред започнувањето со примената на овој закон, должни се да поднесат писмено барање за издавање одобрение за акцизно повластено користење до Управата за јавни приходи, два месеца пред започнувањето со примената на овој закон, доколку се исполнети условите од членовите 19 и 20 на овој закон.

Член 63

Пребивање на акцизата содржана во залихите

(1) Лицата кои поседуваат акцизна дозвола на денот на примената на овој закон согласно со членот 62 на овој закон и кои на 30 јуни 2001 година имаат минерални масла и пиво на залиха со акциза платена со купопродажната цена или при увозот според Законот за акцизите (“Службен весник на Република Македонија”, број 78/93, 70/94, 14/95, 42/95, 71/96, 5/97, 36/97, 7/98, 63/98, 39/99, 43/99, 9/2000, 25/2000 и 11/2001), имаат право на пребивање на акцизата.

(2) Износот на акцизата која може да се пребие според ставот 1 на овој член, од денот на примената на овој закон, се пребива со акцизата која настанала со нивното изнесување од акцизниот склад во акцизно-правен слободен промет или со предавањето на добрата во потрошувачка во акцизниот склад.

(3) Министерот за финансии донесува поблиски прописи за постапката на пребивање и начинот на докажување на условите за користење на правото на пребивање според ставот 1 на овој член.

Член 64

Престанување на важење на Законот за акцизите

Со денот на примената на овој закон, престанува да важи Законот за акцизите (“Службен весник на Република Македонија”, број 78/93, 70/94, 14/95, 42/95, 71/96, 5/97, 36/97, 7/98, 63/98, 39/99, 43/99, 9/2000, 25/2000 и 11/2001), освен одредбите во делот што се однесуваат за патничките автомобили, кои продолжуваат да важат до 31 декември 2003 година.

Член 65

Влегување во сила на овој закон

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”, а ќе се применува од 1 јули 2001 година, освен одредбите од член 62 на овој закон, кои ќе се применуваат со денот на влегувањето во сила на овој закон.

ОДРЕДБИ
од
ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
АКЦИЗИТЕ ШТО НЕ ВЛЕГУВААТ ВО ПРЕЧИСТЕНИОТ ТЕКСТ*
(“Службен весник на РМ” бр.45/02)

Член 3

Одредбите од членот 42 од Законот за акцизите (“Службен весник на РМ “ 32/ 01, 50/01 и 52/01), ќе се применуваат до 31 декември 2004 година.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавување во “Службен весник на Република Македонија”, освен одредбите од член 42а, кои ќе се применуваат од 1 јануари до 31 декември 2005 година, одредбите од член 42б ќе се применуваат од 1 јануари до 31 декември 2006 година и одредбите од член 42в ќе се применуваат од 1 јануари 2007 година.

*Членовите 3 и 4 од Законот за изменување и дополнување на Законот за акцизите (“Службен весник на РМ”, бр.45/02 спаѓаат во преодни одредби; нумерацијата на членовите не го следи пречистениот текст, туку нумерацијата на членовите од Законот за изменување и дополнување на Законот за акцизите објавен во “Службен весник на РМ”, бр.45/02.

ОДРЕДБИ
од
ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
АКЦИЗИТЕ ШТО НЕ ВЛЕГУВААТ ВО ПРЕЧИСТЕНИОТ ТЕКСТ
(“Службен весник на РМ” бр.96/2004)

Член 10

(1) Продавачот на патнички автомобили од член 51а од овој закон, е должен на 31 декември 2004 година, да изврши попис на затекнатите количества на патнички автомобили кои се наменети за продажба за кои не е платена акциза и примерок од записникот за извршениот попис да достави во рок од пет дена до органот за јавни приходи.

(2) При продажба на патничките автомобили од став 1 на овој член, продавачот на патнички автомобили е должен акцизата да ја плати на соодветна уплатна сметка.

Член 11

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”, а ќе се применува од 1 јануари 2005 година.

ОДРЕДБИ
од
ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
АКЦИЗИТЕ ШТО НЕ ВЛЕГУВААТ ВО ПРЕЧИСТЕНИОТ ТЕКСТ
(“Службен весник на РМ” бр.38/2005 - 26 мај 2005 год.)

Член 3

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

ОДРЕДБИ
од
ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
АКЦИЗИТЕ ШТО НЕ ВЛЕГУВААТ ВО ПРЕЧИСТЕНИОТ ТЕКСТ
(“Службен весник на РМ” бр.105/2009 - 21 август 2009 год.)

Член 9

Со денот на отпочнувањето на примената на овој закон започнатите а незавршени постапки пред Управата за јавни приходи кои се однесуваат на акцизите ќе продолжат да се водат пред Царинската управа.

Член 10

(1) Акцизните добра, обележани со контролни марки подигнати до 1 мај 2009 година, остануваат во акцизно правен слободен промет најдоцна до 30 април 2010 година.

(2) Контролните марки од став (1) на овој член ќе се заменат со нови контролни марки од страна на Царинската управа во периодот од 1 мај 2010 година до 31 октомври 2010 година.

Член 11

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”, а ќе се применува од 1 јануари 2010 година.

ОДРЕДБИ
од
ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
АКЦИЗИТЕ ШТО НЕ ВЛЕГУВААТ ВО ПРЕЧИСТЕНИОТ ТЕКСТ
(“Службен весник на РМ” бр.34/2010 -11 март 2010 год.)

Член 5

Одредбите на членовите 3 и 4 од овој закон ќе се применуваат од 22 март 2010 година.

Член 6

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

ОДРЕДБИ
од
ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
АКЦИЗИТЕ ШТО НЕ ВЛЕГУВААТ ВО ПРЕЧИСТЕНИОТ ТЕКСТ
(“Службен весник на РМ” бр.55/2011 -15 април 2011 год.)

Член 1

Во Законот за акцизите („Службен весник на Република Македонија“ бр. 32/2001; 50/2001; 52/2001; 45/2002; 98/2002; 24/2003; 96/2004; 38/2005; 88/2008; 105/2009; 34/2010 и 24/2011) во членот 28, став (1), точка 1), потточка 1.2. бројот „21,692“ се заменува со бројот „17,692“.

Во точката 2), во потточка 2.1. бројот „12,121“ се заменува со бројот „10,121“.

Член 2

Одредбите од членот 1 на овој закон ќе се применуваат до 10 август 2011 година.

По истекот на периодот од став 1 на овој член ќе се применуваат износите на специфичната акциза од членот 28, став (1), точка 1), потточка 1.2. и точка 2), потточка 2.1. од Законот за акцизите („Службен весник на Република Македонија“ бр. 32/2001; 50/2001; 52/2001; 45/2002; 98/2002; 24/2003; 96/2004; 38/2005; 88/2008; 105/2009; 34/2010 и 24/2011), кои биле во сила пред денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 3

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен Весник на Република Македонија“.

ОДРЕДБИ
од
ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
АКЦИЗИТЕ ШТО НЕ ВЛЕГУВААТ ВО ПРЕЧИСТЕНИОТ ТЕКСТ
(“Службен весник на РМ” бр.135/2011 -3 октомври 2011 год.)

Член 3

(1) Подзаконските акти од член 8-а став (3) и член 21-а став (3) на овој закон ќе се донесат во рок од 30 дена од денот на влегување во сила на овој закон.

(2) По влегувањето во сила на подзаконските акти од ставот (1) на овој член истите веднаш, а најдоцна во рок од 24 часа се објавуваат на веб страницата на Царинската управа.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

ОДРЕДБИ
од
ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
АКЦИЗИТЕ ШТО НЕ ВЛЕГУВААТ ВО ПРЕЧИСТЕНИОТ ТЕКСТ
(“Службен весник на РМ” бр.82/2013 - 5 јуни 2013 год.)

Член 18

Преодни и завршни одредби

Трговците со минерални масла кои содржат материи за обележување должни се да се усогласат со одредбите од овој закон кои се однесуваат на регистрирање во Царинската управа во рок од шест месеци од денот на влегување во сила на овој закон.

Член 19

Подзаконските прописи чие донесување е утврдено со овој закон ќе се донесат во рок од 60 дена од денот на влегување во сила на овој закон.

Член 20

Членовите 10 и 12 од овој закон со кој се менуваат членовите 36 и 42в од Законот за акцизите („Службен весник на Република Македонија“ број 32/01, 50/01, 52/01, 45/02, 98/02, 24/03, 96/04, 38/05, 88/08, 105/09, 34/10, 24/11, 55/11 и 135/11) ќе отпочнат да се применуваат во рок од 30 дена од денот на влегување во сила на овој закон.

Членовите 15 и 22 од овој закон со кој се менуваат членовите 32 и 51в од Законот за акцизите („Службен весник на Република Македонија“ број 32/01, 50/01, 52/01, 45/02, 98/02, 24/03, 96/04, 38/05, 88/08, 105/09, 34/10, 24/11, 55/11 и 135/11) ќе отпочнат да се применуваат од 1 септември 2013 година.

Членот 7 од овој закон со кој се додава нов член 31а во Законот за акцизите („Службен весник на Република Македонија“ број 32/01, 50/01, 52/01, 45/02, 98/02, 24/03, 96/04, 38/05, 88/08, 105/09, 34/10, 24/11, 55/11 и 135/11) ќе отпочне да се применуваат од 1 јануари 2014 година.

Член 21

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

ОДРЕДБИ
од
ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
АКЦИЗИТЕ ШТО НЕ ВЛЕГУВААТ ВО ПРЕЧИСТЕНИОТ ТЕКСТ
(“Службен весник на РМ” бр.43/2014 - 4 март 2014 година)

Член 11

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

ОДРЕДБИ
од
ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
АКЦИЗИТЕ ШТО НЕ ВЛЕГУВААТ ВО ПРЕЧИСТЕНИОТ ТЕКСТ
(“Службен весник на РМ” бр.167/2014 - 14 ноември 2014 година)

Член 8

Започнати постапки за враќање на акциза за употребен течен нафтен гас во процес на производство до денот на влегување во сила на овој закон ќе се завршат согласно Законот за акцизите („Службен весник на Република Македонија“ број 32/2001, 50/2001, 52/2001, 45/2002, 98/2002, 24/2003, 96/2004, 38/2005, 88/2008, 105/2009, 34/2010, 24/2011, 55/2011, 135/2011, 82/2013, 98/2013 и 43/2014) .

Член 9

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за акцизите.

Член 10

Овој закон влегува во сила осмиот ден по денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“

ОДРЕДБИ
од
ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
АКЦИЗИТЕ ШТО НЕ ВЛЕГУВААТ ВО ПРЕЧИСТЕНИОТ ТЕКСТ
(“Службен весник на РМ” бр.188/2014 - 19 декември 2014 година)

Член 3

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 2015 година.

ОДРЕДБИ
од
ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
АКЦИЗИТЕ ШТО НЕ ВЛЕГУВААТ ВО ПРЕЧИСТЕНИОТ ТЕКСТ
(“Службен весник на РМ” бр.129/2015 – 31 јули 2015 година)

Член 6

Подзаконскиот акт чие донесување е утврдено со овој закон ќе се донесе во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 7

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија.

ОДРЕДБИ
од
ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
АКЦИЗИТЕ ШТО НЕ ВЛЕГУВААТ ВО ПРЕЧИСТЕНИОТ ТЕКСТ
(“Службен весник на РМ” бр.154/2015 – 4 септември 2015 година)

Член 3

Започнатите постапки по жалба согласно со Законот за акцизите (“Службен весник на Република Македонија”- 32/01, 50/01, 45/02, 98/02, 24/03, 96/04, 38/05, 88/08, 105/09, 34/10, 24/11, 55/11, 135/11, 82/13, 43/14, 167/14 и 188/14) до денот на влегувањето во сила на овој закон ќе се завршат согласно законот по кој биле започнати.

Предметите во второстепена управна постапка по кои одлучувал министерот за финансии или од него овластено лице, а по кои е поведен управен спор до денот на влегувањето во сила на овој закон, ќе се завршат согласно законот по кој била започната постапката.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

ОДРЕДБИ
од
ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
АКЦИЗИТЕ ШТО НЕ ВЛЕГУВААТ ВО ПРЕЧИСТЕНИОТ ТЕКСТ
(“Службен весник на РМ” бр.192/2015 – 5 ноември 2015 година)

Член 2

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

ОДРЕДБИ
од
ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
АКЦИЗИТЕ ШТО НЕ ВЛЕГУВААТ ВО ПРЕЧИСТЕНИОТ ТЕКСТ
(“Службен весник на РМ” бр.23/2016 – 10 февруари 2016 година)

Член 24

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 25

Започнатите постапки до денот на отпочнување на примената на овој закон ќе завршат согласно законот по кој биле започнати.

Член 26

Одредбите од членовите 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 15, 17 и 23 од овој закон ќе се применуваат со отпочнувањето на примената на Законот за општа управна постапка, согласно член 141 од Законот за општа управна постапка („Службен Весник на Република Македонија“ број 124/15).

Членот 11 со кој се додава нов член 36-а и членот 14 од овој закон со кој се менува членот 42-г, ќе отпочнат да се применуваат од 1 јули 2016 година.

Член 27

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.